

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš-
ni nad 45 mm višine
po 2 D, 3 D, 4 D, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopis se ne vrača, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.350 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ponosna desetletnica

Svoj prvi jubilej praznuje danes slovensko vseučilišče in z zadoščenjem ter ljubeznijo je čestita ves slovenski narod k njenemu velikemu prazniku.

Zakaj splošen narodni praznik je prva desetletnica slovenskega vseučilišča. Odkar se je prebudila narodna zavest Slovencev, je bila vedno zahteva po slovenski univerzi prva in glavna zahteva vsega slovenskega naroda. Le predobro je čutil slovenski narod, da mu more šele lastno vseučilišče zagotoviti svoboden duševni razvoj in le pregloboko se je zavedal, da je šele z ustanovitvijo lastnega vseučilišča postal slovenski narod res kulturni narod, sposoben za vsako tekmo. Zato je bila ustanovitev slovenske univerze vedno srčna zadeva slovenskega naroda, zato je veljala vsa ljubezen slovenskega naroda slovenski univerzi in je postala ta že naš narodni program. Ne žrtve in ne bojeve se zato nikdar ni ustrašil slovenski narod, da doseže ustanovitev svoje univerze. Leto za letom so njegovi zastopniki ponavljali v dunajskem parlamentu in drugih zastopih to kardinalno slovensko zahtevo, leto za letom so se vršile priprave, da bi moglo slovensko vseučilišče takoj pritiči z delom, kakor hitro mu volja zakonodajalca ustvari življenje.

V bivši Avstriji te volje zakonodajalca ni bilo, morala pa je biti v svobodni Jugoslaviji. In je tudi bila! Komaj je bila razglašena začasna ustava, niso bile še določene meje nove države, že se je pričelo delo za ustanovitev slovenske univerze in dne 16. julija je narodno predstavništvo soglasno sprejelo zakon o ustanovitvi slovenske univerze in par dni nato je regent Aleksander ta zakon podpisal. Ljubljanska univerza je bila ustanovljena, stoletna želja Slovencev je bila uresničena.

Vseučilišče je bilo ustanovljeno, a manjkalo je še vse polno stvari, da bi res moglo pritiči takoj z delom. In vendar je moglo pritiči, ker z vzgledno požrtvovalnostjo je slovenski narod premagal vse ovire. Takrat si je slovenski narod svojo univerzo v resnici zaslužil in takrat je dokazal, da jo potrebuje in da jo je vreden. Kaj je tedaj vse storila vseučiliška komisija z dr. Majaronom, kaj je vse tedaj storila pokrajinska vlada z dr. Verstovškom, kaj so vse tedaj storili slovenski univerzitetni profesorji in slovenski ljudje, to bo vedno z zlatimi črkami zapisano v slovenski kulturni zgodovini.

Vsako leto pa je prineslo slovenski univerzi nove uspehe, nove izpopolnitve. In to celo v časih, ko se je morala slovenska univerza boriti za svoj obstoj, ko so hoteli nekateri iz kratkovidnih političnih vzrokov, drugi pa iz čisto napačnih vzrokov štedljivosti vzeti slovenskemu narodu najlepši dar osvoboditve. Ali zamaženo so bili vsi ti napačni napori, ker srčna zadeva vsega slovenskega naroda je bila in ostane slovenska univerza in kdor je nastopil proti slovenski univerzi in njenim interesom, ta je nastopil tudi proti slovenskemu narodu.

Zato so morale propasti vse intrige, zato je morala postajati pozicija slovenske univerze vedno bolj trdna, dokler ji ni sam kralj s podelitvijo svojega visokega imena zagotovil njen neoviran razvoj.

Deset let slovenskega vseučilišča! Je to jubilej plodnega in ustvarjajočega dela, a tudi jubilej uspešnih in zmagovitih bojev in zato je ta jubilej tudi tako pomemben. Ta jubilej dokazuje, da je bila ljubljanska univerza ustanovljena za vse čase in da nobena stvar ne zavre več slovenskega kulturnega življenja.

Ko s ponosom in z zadoščenjem gledamo nazaj na uspešna leta dela in bojev, pa vstajajo pred nami naloge, ki jih je še treba dovršiti. Lastno poslopje potrebuje naša alma mater, izpopolnjeni morajo biti njeni laboratoriji in njene knjižnice, dobiti mora še večje možnosti za svoje znanstveno delo. Predvsem pa je treba, da postane popolna tudi medicinska fakulteta in da se odprejo še novi oddelki, ker samo s popolno univerzo je do cela izpolnjena slovenska želja.

Obenem z izpopolnitvijo univerze pa mora iti delo za ustanovitvijo Slovenske akademije znanosti in lepih umetnosti. Šele potem je naša kulturna stavba res dograjena in šele potem smo dosegli vse to, kar mora imeti vsak kulturni narod.

S programom dela, ki ga je treba izvršiti v bodočnosti, praznuje tudi slovenski narod prvi jubilej svoje univerze. In na ta način ga praznuje najdoslej in najbolj v skladu s tradicijo boja za slovensko univerzo. Od

Do danes podpisanih 350 milijonov

Termin za podpisovanje podaljšan do 15. julija

Belgrad, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Podpisovanje delnic za Agrarno banko gre h koncu. Sarajevska občina je podpisala 500.000 Din, občina Hoča 200.000 Din, sarajevska oblast 300.000 Din, sremska 500.000 Din, Vinkovci 2.000.000 Din, vinkovski okraj 350.000 Din, iloški okraj 220.000 Din, petrovaradinska občina 1.000.000 Din, Vukovar 50.000, Sremska Mitrovica 60.000 Din itd. Nekateri posamezniki so vpisali po 40.000, 50.000 in še več.

Šibenik, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Občinski svet je sklenil, da bo občina podpisala za 50.000 Din delnic Agrarne banke.

Sarajevo, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Odziv za podpis delnic agrarne banke je v Bosni zelo živahen. Bosna je podpisala za 25.000.000 dinarjev.

Zagreb, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Danes se

je v Zagrebu podpisalo nenavadno veliko delnic Agrarne banke, in sicer samo danes za nad 18.000.000 Din. Med drugimi je podpisala Prva Hrvatska štedionica 15.000 delnic, Jugoslovanska bančno društvo 8500 delnic, Srpska banka 4200 delnic, Jugobanka 3500 delnic, Hrvatska banka 1000 delnic, Državna hipotekarna banka, podružnica v Zagrebu 3300 delnic.

Belgrad, 21. junija. (Tel. »Slov.«) Ker se je interes za vpis delnic v Agrarno banko v zadnjem času zelo povečal in ker je v nekaterih oblasteh zmanjkalo potrebnih cirkularjev ter se pričakuje še mnogo udeležbe pri podpisovanju delnic, je vodstvo agrarne banke danes sklenilo, da se podpisovanje delnic podaljša do 15. julija. Do danes je podpisanih okrog 350.000.000 Din.

Lep razvoj dalmatinske Zadrugne matice

Split, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Snoči se je pozno končal občni zbor Zadrugne matice, v kateri je včlanjenih 57 dalmatinskih zadrug. Iz skupščine se je Nj. V. kralju poslal ta-le pozdravni brzojav:

»Zastopniki zadrug, zbrani na občnem zboru Zadrugne matice v Splitu, radostno izrekajo Vašemu Veličanstvu in kraljevi hiši svojo udanost in zahvalo Vaši kraljevski skrbi za prosep naših zadrug. Predsednik Zadrugne matice Ivo Juras.«

Po poročilih štejejo zadrug 8800 članov. Matica ima 5 in pol milijona lastnih sredstev in 45 in pol milijona hranilnih vlog. Tako je za Zadrugno zvezo v Ljubljani najjačja zveza

na hranilnih vlogah.

Nato se je izvolil nov odbor. Predsednik je profesor Juras. V odboru so zastopani vsi kraji Dalmacije. Skupščina je sprejela resolucije o spremembi državne trošarine. Sprejela se je tudi resolucija v vinogradništvu.

Poleg skupščine se je vršil mal zadrugni tečaj, na katerem je profesor Juras predaval o delu zadrugništva pri pobijanju analfabetizma. Nadalje so predavali dr. Tilko o zadrugnih tečajih, ing. Tabojin o kmetijskih tečajih pozimi, Pavao Zorko o preskrbi s kmetijskimi potrebščinami, Jere Vodanović o zadrugnem glasilu, Rudier Bracanović o pomenu kmetijstva.

Načrt obrtnega zakona

Ko ga izdela komisija, bo predložen zainteresiranim krogom

Belgrad, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Trgovinsko ministrstvo je izdalo danes to-le obvestilo: Načrt obrtnega zakona se izdeluje v posebni komisiji strokovnjakov, ki jo je za to postavil trgovinski minister. Elabora, ki ga je izdelal član komisije, oziroma del komisije, se ne more smatrati za projekt, ker tega projekta ni bilo mogoče dati v razpravo zainteresiranim gospodarskim krogom. Razumljivo je, da se v komisijo niso mogli pozvati zastopniki zain-

terisiranih korporacij, ampak samo strokovnjaki, katere je trgovinski minister smatral za sposobne za ta posel. Zato tudi noben član komisije ni šel v komisijo kot član kake korporacije ali kakšnega posebnega stanu. Ko bo komisija s svojim delom gotova, se bo elaborat predložil najširšim krogom zainteresiranih ustanov in korporacij in bo prilike dane do volj, da dajo trgovinskemu ministru svoje mišljenje.

Nova pota za naše zadrugništvo

Belgrad, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Češkoslovaški voditelj zadrugarstva Klindera, ki se je te dni mudil v Belgradu, je imel več konferenc z zastopniki našega zadrugništva. Na včerajšnji konferenci je Klindera razložil namen svojega prihoda v Jugoslavijo. Predvsem hoče zainteresirati naše zadrugništvo, da bi stopilo v stik z mednarodno organizacijo zadrugništva v Rotterdamu »Interbook«. Ta mednarodna organizacija je zveza nabavnih zadrug za razne kmetijske predmete. Zlasti se mnogo bavi z zadrugami, ki preskrbujejo kmete s solitrom in umetnimi gnojili. V to centralo so vstopile zadrug iz Nemčije, Holandske, Belgije in Češkoslovaške. Dr. Klindera je priporočal, naj se tudi naše zadrugništvo včlani v to organizacijo. Naši zadrugniki so sklenili, stvar proučiti in bodo o tem sklepali prihodnjič. Klindera ni odšel potem v Ljubljano in Zagreb, kot je obljubil, ampak je pot odložil, ker so ga nujni posli klicali v Prago.

Nov hrvatski katoliški list

Zagreb, 21. jun. (Tel. »Slov.«) 1. julija prične v Zagrebu izhajati nov dnevnik »Hrvatska straža« kot neodvisni hrvatski katoliški organ. To ime si je izbralo, da se karakterizira smer list v duhu idej škofa Mahničica, ki je, kakor znano, izdajal hrvatsko katoliško revijo »Hrvatska straža«.

uspeha do uspeha, vedno navzgor po poti napredka, vedno na delu za izpopolnitev slovenske kulture, to je bila tradicija, ki je ustanovila slovensko univerzo in ki je dala današnji jubilej.

In vsled te tradicije čestitamo slovenski univerzi še prav posebno k njenemu ponosnemu jubileju v prepričanju, da je današnji jubilej samo začetek še lepših in še ponosnejših jubilejev.

Šef grške delegacije odpotoval po nova navodila

Belgrad, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Delegacija, ki se pogaja z Grško radi tarifov za Solun in Grško, je dobila od grške delegacije obvestilo, da je njen šef odpotoval v Atene po nova navodila. Grška delegacija se ni mogla telefonično in pismeno sporazumeti s svojim glavnim ravnateljstvom. Nadalje pa trdi, da ni imela dovolj pooblastil, da bi se lahko pogajala o teh vprašanjih, ki jih je stavila naša delegacija na dnevni red. Zato je njen šef odšel v Atene po navodila. Ostali delegati pa bodo porabili to priliko, da bodo potovali po naši državi.

Naš uspeh v Barceloni

Belgrad, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Naše trgovinsko ministrstvo je dobilo iz Barcelone brzojav, da je delegat trgovinskega ministarstva izročil dr. Kumanudiju paviljon in mu razkazal vse oddelke tega paviljona. Vsa svečanost je bila zelo pristrčna. Španski listi so našemu paviljonu in jugoslovanski razstavi posvetili veliko pozornost ter se vobče zelo pohvalno o njej izražali.

Nove katoliške cerkve v Belgradu

Belgrad, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Odbor za katoliško katedralo je imel snoči sejo, na kateri je sklenil, da se položi temeljni kamen še to jesen. Katoličani na Čukarici, belgradski predmestju, so kupili novo zemljišče, na katerem bodo zgradili malo cerkev. Tudi ob Dorčuli ob Donavi bodo za vse tamošnje prebivalstvo zgradili malo katoliško cerkev.

V policijski službi v Sloveniji je na lastno prošnjo radi boleznih vpokojen policijski agent Fran Bončar pri ljubljanskem policijskem ravnateljstvu. Pri istem ravnateljstvu je kot policijski agent sprejet Franc Grad iz D. M. v Polju.

Civilno pravdni red pred VZS

Belgrad, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Vrhovni zakonodajni svet je izdal komunik, v katerem pravi: »Ker se je načrt civilnega pravnega reda že razdelil članom VZS v začetku tega meseca in se je sestavila posebna komisija, ki bo načrt predelavala, se bo plenum sestel šele 1. julija. Kot referent v plenumu bo nastopil ljubljanski vseučiliški profesor dr. Milan Škerlj, ki bo referiral o civilnem pravnem redu.«

Ožji odbor VZS je na sinočni in današnji seji obravnaval načrt o civilnem pravnem redu.

Belgrajske vesti

Belgrad, 21. junija. (Tel. »Slov.«)

Romunska kraljica Marija bo v nedeljo odpotovala iz Bukarešte na Bled.

Ministra dr. Korošec in Maksimović sta z večernim brzovlakom odpotovala v Ljubljano.

Ministra Maksimović in Šverljuga sta bila v dvoru v avdienci.

Belgrajski župan Miloš Savčić je bil v avdienci.

Ministra Uzunović in Šverljuga sta imela danes konferenco.

Minister za šume in rude Radivojević je bil delj časa v dvoru.

Madjarski poslanik Förster je bil danes pri zunanjem ministru dr. Voji Marinkoviću, in sicer v zvezi s časopisnimi vestmi o novi demarši male antante.

Belgrajska občina je prišla na sled mnogim poneverbam in zlorabam. Več uradnikov je bilo aretiranih.

Delegati poštini hranilnice se muče v Belgradu. Z ravnateljem poštne hranilnice Nedeljkovićem so obravnavali položaj pošt. hranilnic in revizijo kreditov. Jutri se bodo posvetovanja zaključila.

Slovenska oblastna komisarja dr. Natlačen in dr. Leskovar sta skupno s prometnim ministrom dr. Korošcem odpotovala v Ljubljano.

Presbiri je izdal na vsa ministrstva okrožnico, naj določijo referenta, ki bo dajal za tiskovni urad poročila. Obenem naj se izvrši organizacija, da bo samo presbiri dobival vesti.

Srbske zadrugne organizacije so vložile na prosvetnega ministra prošnjo, da dovoli, da se šolski prostori uporabljajo za obče kulturne, gospodarske in druge sestanke, ker je prosvetni minister Maksimović izdal naredbo, da se smejo šolski prostori upoabljati samo za šolo.

Predsednik vlade general Peter Živković je izdal naredbo, da so v vseh ministrstvih uradne ure od pol 8 do pol 1 in od 4 do 6.

Ravnatelj posameznih železniških ravnateljstev se muče v Belgradu. Prometno ministrstvo izdeluje uredbo o kompetencah železniških ravnateljstev. Zato so ravnatelji posameznih ravnateljstev prispeli v Belgrad. Od slej se bodo železniška ravnateljstva imenovala prometne uprave.

Za delegata za pogajanja s Špansko sta imenovana uradnika zunanjega ministarstva Body in Bilja.

Državni svet je oprostil vsake odgovornosti železniška uradnika Jevtoviča in Dragotina Ilića, ki sta bila obtožena, da sta državi prizadejala 9 milijonov škode pri gradnji proge Topčider—Mala Krašna.

Vesti iz Hrvatske

Osijek, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Nov hrvatski tednik »Narod in država« je prišel tu izhajati. Kakor je razvidno iz prve številke, bo zastopal ideje Narodne odbrane in je nekako njeno uradno glasilo.

Varaždin, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Nadaljnje izdajanje varaždinskega »Jedinstva« je državno pravdnistvo prepovedalo. »Jedinstvo« je izdajal dr. Magdić.

Zagreb, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Za novega dekana na tehniški fakulteti za prihodnje šolsko leto 1929-30 je izvoljen redni vseučiliški profesor dr. Kalogović Milan.

Kotor, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Razprava proti bivšemu ravnatelju parobrodskemu društvu »Boka«, ki se je pred več dnevi pričela pred tukajšnjim sodiščem, se je danes končala. Razprava je ugotovila, da je predsednik Zlatnič oškodovalec parobrodsko družbo za 4 milijone 155.168 Din. Na današnji razpravi so govorili državni pravdnik in obtoženčevi zagovorniki. Razsodba še ni izrečena.

Bolgarija, Italija in Madžarska

List bolgarske vlade »Demokratski Sgovore« in organ Cankova »Luč« odgovarjata na naš članek o bolgarskih napadih na naše ozemlje in ga označujeta za drzen in nesramen napad. »Demokratski Sgovore« je posebno nezadovoljen s tem, ker smo mi ugotovili resnico o atentatu pri Vranjski banji in o bolgarskem napadu na našo vzhodno mejo in ker ne maramo o tem in drugih slučajih sprejeti neresničnega tolmačenja, ki ga poskuša dopovedati bolgarska vlada. Nam se zdi, da bi se moglo reči ravno za stališče bolgarske vlade, da je drzno in nesramno, ko zahteva, da bi morali nastopiti proti resnici in proti svojim lastnim interesom. To stališče je je toliko bolj cinčno, v kolikor bolgarska vlada apelira na nekako bratstvo, istočasno pa dela na svoj in tuj račun proti svobodi Slovencev.

Stališče bolgarske vlade dokazuje, da nas smatra za naivne in da misli, da se niti malo ne zavedamo svojih resničnih in pravih interesov. Oni apelirajo na naše bratstvo in naše sočustvovanje nasproti baje zatiranemu bolgarskemu ljudstvu v naši državi. Ali morda misli bolgarska vlada, da je njeno fingirano bratstvo, ki naj s pomočjo naših sovražnikov namo njej prinese koristi, danes bolj prisrčno od stvarnega bratstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je uemeljeno in uvrščeno s skupnimi interesi in z dolgotrajno ter požrtvovalno borbo s preteklostjo za naše zedinjenje? Ali pa morda veruje bolgarska vlada, da se sploh kdaj najde en Slovenec, ki ne bi pravilno razumel velike važnosti in koristi vedno bolj čvrstega edinstva in sloge Srbov, Hrvatov in Slovencev? Zdi se nam, da oni tega ne razumejo, kakor tudi sicer nikdar niso iskreno sprejeli velikega ideala zedinjenja vseh južnih Slovanov v en narod in eno skupno državo.

Ravno mi Slovenci bi lahko poučili druge o tem, kaj trpi pod tujim jarmom zatiran narod in zlasti bi mogli Bolgarom razložiti, kako bi oni najbolj lahko dokazali svoje bratstvo nasproti našemu troimenemu narodu, ali izjemoma nasproti Slovincem, če to oni ravno hočejo. Istotako dobro poznamo vse neresnice, s katerimi bolgarska vlada na svoj in na tuj račun želi manjšati ugled naše države. Zato naj se njeni organi nikakor ne trudijo, da bi nas informirali o stanju v naši lastni domovini.

Bolgarski vladi je prav toliko do našega bratstva, kolikor do mednarodnih pogodb. Če bi jim bilo res kaj več do tega, bi šli v isto smer z višjimi jugoslovanskimi interesi ustvarjanja čim močnejše narodne države, za katerimi gremo mi in ne bi uspehov svojih moči postavila v službo sovragov naših s tolikim trpljenjem izvojevanih pridobitev. Naše bratstvo mora služiti edino našim koristim, sicer je izdajstvo.

Mi Slovenci prvi postavimo to bratstvo na poskušnjo. Če je n. pr. nam nemogoče, začeti s kampanjo za naše brate preko meja, naj to stori bolgarsko časopisje. Naj bolgarska vlada pusti v miru prepire za mejnike in naj prične z odkrito politiko edinstva. Ona tega ne bo storila, ker ne doumeva veličine idealov, katerih ustvarjanje je nas ostale južne Slovence zedinilo. S svojim odgovorom hoče samo maskirati svojo staro borbo za nadmoč, ki je njen edin ideal. Radi želje za nadmoč se ona združuje z našimi sovražniki. Samo radi te želje se ona zavzema za nekatere svoje zatirane brate na našem jugu, nasproti katerim goji istotoliko bralskega čuvstva, kolikor nasproti nam, nasproti Hrvatom in nasproti Srbom. Nazivajo jih brate, jim pripravljajo bodisi svoj bodisi tuj jarem.

Čemu naj sicer služi njena kampanja proti mednarodnim pogodbam? Samo da bi dosegla razširjenje in povečanje svojega ozemlja, bi bila pripravljena storiti celo to, da svojim zavzemnikom v tej kampanji izroči nas, svoje »brate« pod tujo oblast. To je skrajni cilj revizionistične politike, ki jo ona podkreplja z amnestiranjem krivcev za svetovno vojno.

Sicer pravi, da bi bila revizija sama potrebna za širše zedinjenje držav slovanskega juga! Kdo naj vendar to veruje, ko pa Bolgarska sama ne želi tega zjedinenja in ko proti njemu dela! Zato naj sedaj v tej stvari molči. Ko bo spregovoril bolgarski narod sam svobodno in v svojem imenu in v imenu svojih potreb, potem bomo lahko drugače govorili. Potem se bomo tudi docela razumeli in spoznavali.

Po nedolžnem obsojen

Dunaj, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Znana dunajska odvetniška pisarna je poslala papežu prošnjo, da spovednica neke avstrijske kaznilnice odveže spovedne molčečnosti, da bi sodišče moglo s pomočjo njegovega pričevanja oprostiti nekega kaznjence, ki je obsojen v dosmrtno ječo in ki vedno trdi, da ni kriv umora, radi katerega je bil obsojen. Neki drugi obsojenec pa je v ječi na smrtni postelji pri spovedi priznal zločin in potem umrl.

Stavka na Bolgarskem se širi

Sofija, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Radi vedno večje draginje se na Bolgarskem vedno bolj širi stavka. Razen tobačnih delavcev v Plovdivu stavka sedaj tudi 2000 tekstilnih delavcev v središču tekstilne industrije v Svilenu.

Za pomorsko razorožitev

Amerika skliče najprej konferenco strokovnjakov -- Japonska za znižanje mornarice

London, 21. junija. (Tel. »Slov.«) Kakor javlja »Daily Telegraph«, se pričakuje v vladnih krogih, da bo prvi prihodnji korak Amerike v vprašanju razorožitve na morju ta, da se bo sklicala konferenca mornariških strokovnjakov za določitev meril za jakost brodovij. Odvisno bo od poizvedovanj v Washingtonu, ali bodo razen Italije, Francije in Japonske še druge države povabljene k udeležbi in ali se bo konferenca vršila v okviru konference razorožitvene komisije ali izven nje. Ker se bo po Dawesovem predlogu pred-

vidoma vršila politična reparacijska konferenca sočasno s konferenco pomorskih strokovnjakov, je verjetno, da bo Macdonald po izjavi navedenega lista svoje potovanje v Ameriko odgodil na čas po konferenci mornariških strokovnjakov.

Newyork, 21. junija. (Tel. »Slov.«) Ameriški poslanik na Japonskem obvešča svoj zunanji urad, da mu je japonski ministrski predsednik izjavil, da je Japonska pripravljena, podpirati vsak korak za razorožitev, tudi z zmanjšanjem vojaških izdatkov.

Nemška vlada sprejela Youngov načrt

Berlin, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Nemški državni kabinet je danes pod predsedstvom dr. Stresemanna, ki je nadomestoval obolelega državnega kancerja, sklenil, da sprejme Youngov načrt za podlago konference

vlad in da v zvezi s tem omogoči likvidacijo vprašanj, ki so po svetovni vojni še nerešena. Dr. Stresemann bo jutri govoril v državnem zboru pri razpravi o proračunu za zunanje ministrstvo.

Anglija obnovi diplomatske stike z Rusijo

London, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Kakor javlja »Daily Herald«, so neutemeljene vesti, da so bili razgovori z Rusijo odgođeni, dokler ne pride do sporazuma z Ameriko. Prvi ko-

rak za obnovitev odnošajev se bo storil nemudoma in najpozneje potem, ko se bodo odnošaji obnovili, se bo otvorila pogajanja za sklenitev pogodbe o ureditvi dolgov.

Angleške čete zapuste že letos Porenje

MacDonald bo predsednik mednarodne konference vlad

Pariz, 21. junija. (Tel. »Slov.«) »Petit Journal« javlja, da se bo mednarodna konferenca vlad vršila v Ouchyju pri Lausanneu in da bo trajala 10 do 12 dni. »Echo de Paris« pa poroča iz Londona, da je angleška delavska vlada proti Švici, ker bi tam Poincaré

kot najstarejši po činu vodil predsedstvo, katero Angleži vsekakor zahtevajo za Macdonalda. To zahtevo podpirajo tudi Nemci. List javlja, da je Anglija po izjavah Hendersona že ukrenila potrebno, da se angleške čete od 1. decembra 1929 dalje umaknejo iz Porenja.

Duca o optantskem vprašanju

Liberalci zahtevajo vsled madžarskega iredentizma pretrganje optantskih pogajanj -- Rezervirana izjava ministra Mironesca

Bukarešt, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji poslanske zbornice je v odsotnosti zun. ministra Mironesca podal v imenu liberalne stranke bivši notranji minister Duca izjavo o optantskem vprašanju in navajal, da je Svet Društva narodov že trikrat priznal pravilnost romunskega stališča v tem vprašanju, navzlic temu pa priporočal, da začne z Madžarsko direktna pogajanja v interesu konsolidacije miru in priprave prijateljskih odnošajev z Madžarsko.

Pogajanja v San Remu in posebno sedaj na Dunaju pa se nikakor ne vrše v koncilijantnem duhu. Romuniji preti, da se v tem vprašanju prevrže njeno pravno stališče in da ostane Madžarski dolžna 4 milijarde lejev, pri čemer Madžarska trdi, da v smislu mirovnih pogodb Romuniji ni nič več dolžna. Romunija tega naziranja ne more sprejeti in nobena romunska vlada ne bo mogla podpisati take pogodbe.

Po govorih Bethlena, po raznih njegovih intervjujih in po zadnjih izjavah zun. ministra Valka naj bo odgovor madžarske vlade na demaršo male antante in na romunsko noto kakršenkoli. Ni več upanja, da bi Madžarska stremela po kakršnikoli tendenci za pravo

konsolidacijo miru v Srednji Evropi. Zato zahteva liberalna stranka, da se takoj prekinijo pogajanja na Dunaju in da se poroča Društvu narodov, da se njegov cilj po krivdi Madžarske ni mogel doseči. Enako zahtevo je stavil tudi poslanec Goga za stranko generala Avarasca. Profesor Jorga je izjavil, da čisto majhna manjšina madžarskega naroda izkorišča velike mase naroda in druge narodnosti na Madžarskem. Romunija naj se sploh ne peča z baharijami, kakršne so zadnje budimpeštanske izjave. Madžarska nacionalna država ni nikdar obstojala.

Zunanji minister Mironescu, ki je prišel v zbornico pol ure pozneje, je izjavil, da mora z ozirom na tekočo diplomatsko akcijo ostati skrajno rezerviran, dasi take rezerviranosti ni opaziti povsod. Vendar pa nalaga pravična stvar Romunije in solidarnost narodov male antante, ki zastopa 40.000.000 ljudi, da brani svoja, v mirovnih pogodbah določena prava. Mirno pričakujemo madžarskega odgovora. Kar se tiče optantskega vprašanja, je gotovo, da se pogajanja sedaj ne bodo prekinila. Storilo se bo vse, da se dosežejo dobre razmere med Romunijo in Madžarsko. Vse je odvisno od postopanja Madžarske.

Španski prekooceanski polet

Madrid, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Znani španski letalec major Santo, ki je pred tremi leti prvi izvršil polet iz Evrope v Argentino, je včeraj popoldne nenadoma startal v Alparis pri Cartageni za polet v Newyork preko Azorskih otokov. Od teh otokov bo vzel smer naravnost proti Newyorku, in le v najskrajnejši sili bo še prej pristal v Halifaxu.

Progo Azori—Newyork, ki je dolga 3850 milj, bo preletel v 24 urah, prvo etapo do Azorov pa v 18 urah. Vračal se bo iz Terre Nove na severozapadni konec Španije. Z njim se nahajajo v letalu Ruizald, ki ga je že spremljal na poletu v Argentino, major Galleza in en mehanik.

Mussolini se ne udeleži konference vlad

Rim, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Italija ni prejela dosedaj nobenih predlogov o mednarodni konferenci za izvedbo Youngovega načrta. Konferenca bi se morala vršiti vsekakor pred koncem meseca julija. O tem, da se bo konference udeležil Mussolini, pa ni dobiti nikakega potrdila.

75 letnica semerinške železnice

Dunaj, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Danes so se začele slovesnosti za proslavo 75 letnice, odkar obstoja semerinška železnica. Vršila se je slavnostna manifestacija v akademiji znanosti, katere so se udeležili predsednik republike Miklas, zastopniki politike, tehnične vede, večina poslaničkov in odposlanci številnih železniških družb, med njimi tudi inspektor Knežević za jugoslovanske državne železnice. Mnogi govorniki so nvalili zvrno izvršeno gorsko progo mženjerja Gloga. Jutri se bo poleg pravih slovesnosti na Semerlingu otvorila zgodovinska železniška razstava v tehničnem muzeju.

Žitni monopol v Nemčiji propadel

Berlin, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Načrt žitnega monopola se ni posrečil. V to svrhu posebno sestavljeni odbor strokovnjakov ga je odklonil s 6 glasovi proti 5 glasovom. Z uvedbo žitnega monopola se je nameravalo doseči zvišanje cen ali v negativnem smislu preprečiti padanje cen, ker se je predvidevalo povprečna cena pšenice po 250 mark (sedaj 215 mark), kar v praksi pomeni zvišanje carine od 5 na 9 mark, o čemer se je na levici in desnici že dosegel sporazum, dočim ni bil mogoč glede trajanja monopola. O žitnem vprašanju se bo sedaj razpravljalo brez načrta za monopol.

Smrt olimpijskega prvaka

Budimpešta, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Podpolkovnik Terstjanszky, svetovni šampion in olimpijski zmagovalac leta 1928 v sabljanju, je danes popoldne umrl po mučnem trpljenju, ker se je pred nekaterimi dnevi z motornim kolesom hudo ponesrečil.

Kakšen bo angleški prestolni govor

London, 21. jun. (Tel. »Slov.«) V »Daily Mailu« piše njegov politični dopisnik, da bodo najvažnejše točke angleškega prestolnega govora sledeče: Macdonaldovi predlogi za mir, zmanjšanje oboroževanja in zahteva po boljših mednarodnih odnošajih s posebnim ozirom na Rusijo, dalje glede pobijanja brezposelnosti: ustanovitev sveta za preskrbo dela kot centralnega urada, razširjenje poslovanja v raznih ministrstvih za izseljevanje, za melioracije v Angliji in Walesu, za gradnjo cest, železnic, hiš in za elektrifikacije in razširjenje pokojninskega zakona za vdove in sirote, dalje zakon za ratifikacijo washingtonskega osemurnika in skrajšanje delovnega časa v rudnikih. Ta program odkriva, da išče Macdonald podpore pri liberalcih.

London, 21. jun. (Tel. »Slov.«) Na današnji dolgi seji ministrskega sveta je Mac Donald podpisal načrt prestolnega govora. V prvem delu govori o odredbah proti brezposelnosti, v drugem pa razpravlja o zunanje-političnih načelih. Nato je poročal Macdonald o svojih razgovorih z generalom Dawesom, nakar se je razpravljalo o možnosti obnove odnošajev z Rusijo. Čuje se, da se je razpravljalo tudi o zvezi prošnje Trockega za bivanje v Angliji s tem vprašanjem. Dosedaj ni v tem prišlo do nobene odločitve.

Sovjeti zbirajo čete na kitajski meji

Kljub vsem sovjetskim dementijem se stalno množe vesti o resnih vojaških pripravah sovjetov na rusko-kitajski meji. Po nekaterih moskovskih vesteh pa so posamezne edinice 18. strelskega kora 5. konjeniške brigade že prestopile kitajsko mejo. Ta vojna operacija se je pripravljala že od leta 1928, dalje, ko je znani konjeniški general Budjeni trikrat potoval na mandžursko mejo.

V Moskvi obstoji posebna skupina »aktivistov«, ki jo tvorijo visoki oficirji rdeče armade. Na čelu teh »aktivistov« je znani komunistični voditelj Unšliht. Ta skupina zahteva, da se prične voditi na Daljnem Vzhodu energična akcija in da se več ne trpi kitajskega odpora. Aktivistični skupini se je posrečilo, da je bil imenovan za poveljnika čet sibirskega vojnega okrožja mesto opreznega Petina njen pristaš Nikola Kurlišev, ki je delaven član kominterne.

Na meji Mandžurije je sedaj za slučaj vojnih operacij zbranih dva kora, šest brigad konjenice in mongolska »narodna armada«. Po sibirski železnici pa prihajajo še vedno nove čete, zlasti tehnične in posebno mnogo aeroplanov.

Bolnica pogorela

London, 21. jun. (Tel. »Slov.«) V kleti največje bolnišnice v Kantonu je danes popoldne po celi vrsti eksplozij nastal velik požar. Pri tem je prišlo ob življenje okoli 100 ljudi, med njimi 39 bolnikov. Glavno poslopje bolnišnice je uničeno. Posrečilo se je, da je strežniško osebje, policija in vojaštvo rešilo 400 bolnikov.

Produkcija konservatoristov

Snoči je bila v Filharmoniji produkcija gojencev drž. konservatorija. Nastopilo je nekaj solistov pevcev, pianistov, en goslač, ter kvartet in komorni orkester. Čuli smo prvič Osterčevo »Passacaglio« za kvartet in skladbo Pavla Šivica, Osterčevega učenca. Produkcija je bila precej dobro obiskana. Več jutri.

Nesreče in drugo

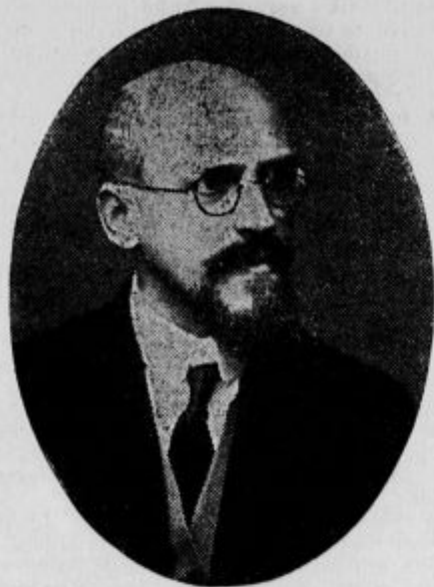
Zagorje, 21. junija. Dne 20. junija sta delavca na separaciji N. Petelin in Fiere vzdigovala jamski hunt (vozice), ki je po nesreči iztiril. Pri tem pa je nesreča hotela, da je voziček pritisnil Petelina na levo roko in mu stri kazalec. Moral je v domačo rudniško bolnico, kjer mu je bolničarka kazalec odrezala. Sedaj je izročen v domačo oskrbo.

Neznani kolesar se je 21. junja dopoldan pripeljal skozi Toplice in pridrvel po klanecu mimo Mihelčičeve trgovine in pred rudniško restavracijo povozil učenko III. razreda topliške šole Stelko Juvantič. Deklica je dobila težke poškodbe na hrbtu in glavi. Odnegli so jo v rudniško bolnico. Kolesar se je pa kar pohujil in odbrzel dalje. Čutil se je krivega, kajti v svojem največjem diru niti pozvonil ni in je tako res prav on povzročil svojo nesrečo.

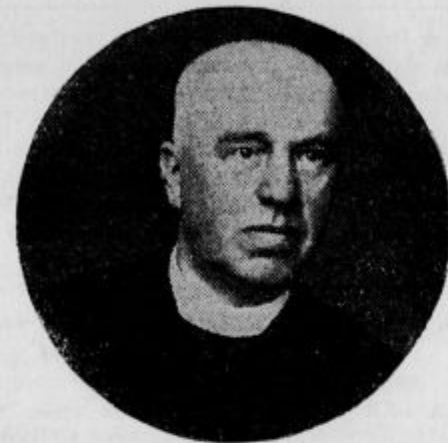
21. junija se je pripeljal z avtom v Toplice elegantno obločen mož. Toda pred gostilno g. župana Orčarja so ga aretirali orožniki in ga z opoldanskim vlakom odpeljali v zapore v Litijo. Pravijo, da je padel pravici v roke znan tat in pravi plitček. Njegovega »cenjenega« imena žal nismo mogli tako hitro ugotoviti.

Nurje. V petek 21. t. m. opoldne je začelo grmeti, temni oblaki nad Cemenšnikom in Izlakami niso napovedovali dobrega. Ljudje so hiteli na vse kriptje, da otmejo suho seno pred nalivom — čez pol ure je bilo vse delo opravljeno, kajti dež se je vsul — kar so rešili — dobro, ostalo pa, kakor že bo. Grom in tresk se je povečal — okrog ene je udarila strela v župno cerkev v Zagorju, pokvarila električno napeljavo, po kateri je šla v cerkev samo, razbila več žarnic in na listni strani ob glavnem oltarju odrgala kos ometa. Lože Dolinar in Rado Krulječ zvonila, pa ju je premetaval pod zvoničnik. Vsula se je takoj nato toča. K sreči med ploho in ne predebela, vendar gosta. Precej je razcefrala solato in drugo povrtnino. Zita po polju je precej zmedla in vrgla. Iz doline proti Izlakam poročajo, da je tam toča divjala huje in razbila tudi žito, da je škoda prav občutna. Strela je razbila električno napravo tudi pri nekaterih privatnikih, tako pri g. Pavliniču in g. Ameršku, kjer je stensko stikalo vrglo sredi sobe.

Rektorji vseučilišča kralja Aleksandra I.

Dr. Rihard Zupančič
rektor v šolskem letu 1921/22

Dr. Aleš Ušeničnik
rektor v šolskem letu 1922/23

Dr. Rajko Nahtigal,
rektor v šolskem letu 1927/28

Dr. Karel Hinterlechner
rektor v šolskem letu 1925/26

Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I.

je 20. julija 1919 podpisal ukaz, s katerim se je ustanovilo slovensko vseučilišče v Ljubljani. Letos pa je dovolil, da nosi vseučilišče njegovo prevzvišeno ime, in s tem zagotovil neoviran razvoj slovenskega vseučilišča.

Dr. Gregor Krek
rektor v šolskem letu 1920/21

Dr. Josip Plemelj
rektor v šolskem letu 1919/20

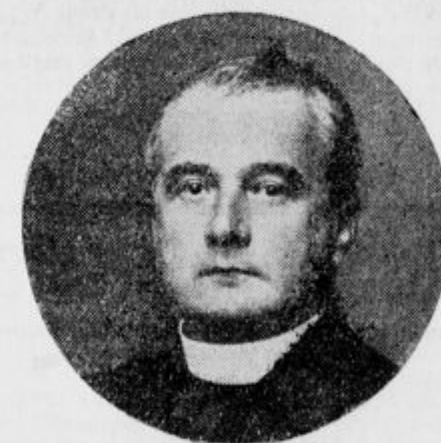
Dr. Fran Kidrič
rektor v šolskem letu 1923/24

Dr. Leonid Pitamic
rektor v šolskem letu 1924/25

Dr. Milan Vidmar
rektor v šolskem letu 1928/29

Dr. Frane Lukman
rektor v šolskem letu 1926/27

I. Ahčin:

Pri holandskem župniku

Gospod župnik me je posadil k oknu, tako da imam razgled preko pokrajine, ki je pogled nikdar ne obseže. Vse okrog so hiše z rdečimi strehami, obdane s črnim pasom borovega gozda. Potem rožna polja, ki nepopisno žare v popoldanskem solncu. Za vrtovi pa se prične Heide, ki sega prav do obzorja. Neskončna je kakor morje in tiha kakor molk gora v brezveternih nočeh. Niti ptica je ne preleti.

»Lepo je pri vas, gospod župnik! Zelo lepo in jaz sem očaran nad tem, kako ste rešili stanovanjski problem. Vse sem si ogledal in reči moram, da kaj podobnega nisem videl še nikjer. Saj tu ni sledu o delavski koloniji! To so vile, razvrščene med gozdom, obdane z zelenjem in parki, da si lepše misliti ne morem. Nikakih stanovanjskih kasarn, ampak ljubke vasice, zakrite v gozdnih tokavah, ki me tako spominjajo na vzajemno domačnost naših slovenskih vasi. Ako ne vara videz, prebiva tod zadovoljno ljudstvo. Tudi razumem, da nimate ne komunizma ne socializma. Ni tal...«

Župnikove roke počivajo na mizi in se igrajo s solncem. Jaz jih opazujem in se čudim njihovi izrazitosti. Nekateri ljudje imajo

roke, o katerih bi rekli, če jih vidimo, da morejo ustvariti vse.

»Vsi so mi pripovedovali, da bi brez vas vsega tega ne bilo...«

Župnik se samo lahko nasmehne. »Iz Nemčije prihajate, kajne? Zato govorite o problemih. Vsak, ki pride iz Nemčije, govori o problemih. Naj vam nekaj rečem, kar pa jim ne smete povedati, ko se vrnete. Nemci se preveč izgubljajo v problemih. Da, tudi katoliki. Nemec je težak in vedno nekoliko megljen. Vse mora stlačiti v sistem, predno kaj začne. A če se pri njihovi mašineriji eno kolesce polomi, potem vse obstane...«

»Prav to opazujem tudi jaz. Preveč imajo teorije, toliko, da so že sami čisto nezaupljivi in zbegani. V gotovem pogledu je škoda, da oni dajejo smer. Francozi n. pr. mislijo mnogo bolj preprosto in vse bolj jasno. Oni bi nam preje mogli kaj konkretnega ustvariti, kot Nemci...«

»Saj so nam! Pojdite v pariška predmestja in boste videli! Oni so jasno spoznali, da je to edina pot, kako rešiti najtežje vprašanje našega stoletja. Tudi jaz sem tam dobil pobudo...«

»Začetek je moral biti zelo težak, ne res?«
»Vas to zanima? — Veste, jaz sem bil tem vprašanjem čisto tuj, ker sem študiral v Rimu. V bogoslovju sem velikokrat prosil Boga, naj mi za poznejše življenje odkaže kako veliko nalogo. Semkaj so me nastavili

le začasno, pozneje naj bi prejel profesuro v bogoslovju. Tu sem šele spoznal, kako in v kakšnem živju delovno ljudstvo. Doli v grapi za tovarno je stalo nekaj zasilnih barak in v njih zgneteni ljudje kakor živina. Nepopisna nesnaga in revščina! Kako naj tem ljudem oznanjujem evangelij? — Obenem pa me je obšlo spoznanje, da je velika naloga, za katero sem prosil Boga ta, da ostanem pri teh ljudeh, da jim posvetim vse svoje moči, jim preskrbim človeška stanovanja, da bodo zopet ljudje.

Sel sem torej k tovarnarju in ga v imenu krščanske pravičnosti prosil, naj podjetje zgradi delavstvu primerna stanovanja. Prvič me še ni ven vrgel, pač pa takoj drugič in ker nisem odnehal, sem se moral po nekaj tednih izseliti iz župnišča, ki je bilo last podjetja.

»Kam pa ste šli?«

»Sprejel me je tovariš v sosednji fari. Od tam sem upravljal svojo župnijo. Toda to pregnanstvo je bila moja zmaga in imel sem vse ljudi za seboj. Skupno in vztrajno smo vodili boj. Od raznih strani sem dobival blagohotne nasvete, naj grem zlato srednjo pot in naj se nikar toliko ne ženem. A nisem mogel tega radi svoje vesti. Zlate srednje poti ne moremo vedno hoditi. Do uspeha vodi največkrat le trnjeva pot in ne zlata srednja pot. Včasih je bilo res hudo in mnogokrat sem si ponavljal: Dvojnega Kristusa ni, ta pa, ki je, si ostane vedno zvest! Kot On, moramo biti

tudi mi na strani ubogih in zatiranih, ker je že tudi danes značilen znak njegovega kraljestva, da se ubogim evangelij oznanjuje.«

»In končno ste prodrli!«

»Da. Prišel je nov tok v deželo. Tudi pri podjetju so se izmenjali ljudje. Pred nekaj leti smo pričeli zidati po načrtih, ki sem jih imel že davno pripravljene. To so bili najlepší časi —«

»Pa ste imeli delavstvo vedno na svoji strani?«

»Ne vselej. Bili so časi, ko so započeli čisto nesmiselne štrajke. Tedaj sem jih gonil v tovarno. Na shodih je včasih bilo tako, da so mi prijatelji rekli: raztrgali vas bodo. Ko se se umirili, so videli, da jim hočem dobro in to mi je dalo veljavo.«

»Vi imate pač ljudi zelo radi, kajne gospod župnik?«

Na to vprašanje nisem dobil odgovora. A ko sem gledal njegovo lepo postavo, sem si mislil, da bi ta dvakratni rimski doktor mogel delati kariero kjerkoli, ako ga ne bi vezala ljubezen na njegovo župljane. A nikjer je ne bi mogel delati lepše in bolje! Spomnil sem se misli, ki sem jo nekoč bral pri Tolstemu. Brez ljubezni, tako pravi, lahko sekaš drva, delaš opeko ali kuješ železo, toda z ljudmi ne smeš ravnati brez ljubezni. Sicer je res, da se ne moremo prisiliti k ljubezni, kakor se prisilimo k delu, toda iz tega še ne sledi, da se z ljudmi sme postopati brez ljubezni. Če do

Kaj je novega

Koledar

Sobota, 22. junija: Pavlin Nol., Nicej.

Strela udarila v moža in ženo

Metlika, 20. junija.

Zadnje nedeljo je v Beli krajini divjala strašna nevihta, najbolj pa proti Črnomlju. Najhušji slučaj pa se je pripetil v vasei Cerkvišču. Tam je strela udarila v nekega posestnika in njegovo ženo, ki sta šla po polju. Mož je bil v klobuku in bos. Strela je oba podrla na tla in sta oba omedlela. Pri možu se na njegovih poškodbah prav razločno vidi pot, ki jo je napravila strela po njegovem telesu. Najprej mu je razcefrala klobuk, nato pa šla po čelu in obrazu na prsa in ostalo truplo. Raztrgala mu je hlače ter šla po levi nogi do kolena, tu preskočila na desno nogo in v treh prugah skočila v zemljo. Mož ima hujše rane po obrazu in telesu ter je ves ožgan, vendar je upati, da bo okrevljal. Zavedel se je šele, ko so ga prenesli v okoli 200 m oddaljeno hišo. Žena se je samo za nekaj hipov onesvestila in se ji ni pripetilo nič hujšega.

Nov škropilni avto v Ljubljani

Ljubljana, 21. junija.

Za korak dalje spet stopila Ljubljana. Danes dopoldne so imeli radovedni Ljubljančani kaj gledati na Kongresnem trgu. Tamkaj so namreč poskušali nov mestni škropilni avto, ki je po številu že peti, toda je od vseh ostalih najmodernejši. Njegova prednost obstoji v tem, da ga je obremen lahko uporabljati tudi za gašenje požarov. Zlasti tam, kjer v bližini ni vode. N. pr. na barju ali na Gradu. Konstrukcija voza je taka, da sesalnik lahko črpa vodo in jo istočasno brizga na gorečo stavbo. S francoskega mosta je motor z lahko dvigal vodo iz Ljubljane ter jo obremen skozi kotel in po ceveh brizgal do 90 metrov visoko. V daljavo more brizgati še dlje. Avto se bo dalje mogel uspešno uporabljati n. pr. za izsesavanje vode iz nižje ležečih stanovanj v slučaju povodnj.

V glavnem se bo novi voz uporabljal kot škropilni avto. Njegov prizmatični kotel drži ca. 4000 l. Škropilna naprava območja iz dveh stranskih in enega vmesnega škropilca, kateri po potrebi pod lastno težo vode škropijo na osem metrov široko, pod pritiskom pa do dvajset metrov široko. Pritisk, potreben za široko škropljenje, se proizvaja po vdeleni turbosesalki z zmoglostjo ca. 1000 litrov v minuti. Naprava je univerzalno sestavljena in je porabljiva za škropljenje cest, izpiranje asfaltiranih in betoniranih cest, ter kakor že omenjeno, tudi za gašenje požarov.

Škropilno napravo je konstruirala renomirana tvrdka Franc Hog iz Perchtoldsdorfa pri Dunaju. Od tam so bili dobavljeni sestavni deli v Ljubljano, kjer so pod vodstvom tvrdkega inženirja voz sestavili. Vsa naprava stane mestno obično okrog 80 tisoč dinarjev.

Žalostna zgodba dveh veselih tovarišev

Peter in Pavel, dva tovariša, znanca iz mladih let, oba koražna, vedra, stanovita — saj se poznajo! Eden se je skopal na višje in si je celo omislil motocikel, takšnega s prikolicco ob strani. V planinskih mestu se je utaboril in odprl štacuno za vse leteče stvari. V nedeljah pa so vrata za profit zaprta.

Novo! Novo!

Pasijon na prostem

Nastopi do 300 oseb, deloma na konjih. Vsi se v dneh od 28. junija do 7. julija v Mladinskem domu na Kodeljevem v Ljubljani.

Ljudi ne občutiš ljubezni, potem začni kaj drugega. Pečaj se s samim seboj, ali z učnostjo ali s čimerkoli, samo nikdar z ljudmi.

»Gospod župnik, kaj pa imate sedaj v načrtu?«

»Sedaj...?« — Pogledal sem ga in ga videl res v zadregi. Pa to je bila zadrega iz ponosa.

»Sedaj je pa radio na vrstili Res. Radio je velika reč, nič manj važna kot časopisje. Mi katoličani moramo biti pozorni, da ne bomo tudi tu pricapljali prepozno. Pri nas je namreč država pripravljena katoličanom priznati lastne oddaje postaje, če bo dovolj odjemalcev. — Drugače bo samo državni, nevaltrni radio.«

»In upate na uspeh?«

»Gotovo! Jaz sem pridigal že dve nedelji o radiu in ljudi poučil, za kaj gre. Mi ne smemo biti na nobenem polju, kjer gre za resnični napredek, inferiorni. V fari imam nekaj čez 5000 duš. Dosedaj se je prišlo 385 naroknikov, toda število se bo dalo še dvigniti...«

Bil je lep večer, ko sva stopala proti kofodvoru. Zrak je vonjal po akacijah in narcisah. Ljudje so na prostem uživali pomladno svežost in pozdravljali svojega župnika; otroci so prihajali bližje, podajali roke in voščili dober večer. Prišel mi je na misel Sestillanov.

— in jo tedaj Peter iz planinskega mesta potegne ven na deželo, v preljubno svojo rodno vas... Z motociklom, seveda! In s prikolicco, kajpak!

Pavel, veren tovariš, ga s toplim nasmehom sprejme ob takšnih dnevih. In že sedi Pavel v prikolicci, Peter navije motor — malo zasurdil, pa gresta... Tako sta zadnjič obvozila malone pol domovine. Nazadnje sta se ga v rodni vasi in še v sednjih nasekalah prav pošteno. Tako da je Peter kar zbulil oči in se obupno boril z vodilom pri motociklu, ki je v besnem diru po mili volji skakljaj sem in tja. Pavel pa se je gugal v prikolicci kakor že, otepal je z glavo na vse plati in se toplo smehljaj. Prekrokala sta bila celo dolgo noč... V zgodnjih jutranjih urah sta poglala motor po cesti v hrib.

»Ti, Peter, bom pa jaz peljal en čas! Daj motor, pa ti sedi sem v ta tesni koč«

Tako je pozval Pavel in Peter je bil koj zadovoljen. Premenjala sta mesti in motor je zdaj znova pogljal Pavel. Silno koražna gesta! Zakaj nikdar še ni imel Pavel opravka z takšnim ropotastim bicikletom. Zato se je tudi skoraj zgodilo tisto, kar se je vendarle moralo zgoditi. Karambol!

Pavel trepetajočemu volanu ni bil dolgo kos. Ušel mu je iz rok, ko je motor z vso silo divjal v klanec. Jasnó ko nič: motocikel v ograjo, Peter s koša čez ograjo z vso silo v prvo bukev in pod breg. Pavel pa se je kot hruška z drevesa strkljal z motorja pod breg in obležal pod debelo smreko. Peter se niti zavedel ni, Pavel pa koj in še kako: sedel je pod smreko in se ponesrečenemu tovarišu smehljaj skozi zobe. In je čakal, kaj bo! Prizor za film!

Prišli so mimo ljudje, dognali položaj in hiteli telefonirati v Ljubljano. Pribrenjal je rešilni avto in hudo polomljenega Petra odpeljali v bolnišnico. Pavel pa je kar dalje sedel pod smreko in se ni ganiil; ko so ga povabili s seboj, je malomarno dejal: »Kar pojte, bom že popoldne prišel... In se je smehljaj dalje ter prižgal novo cigareto. Čez čas pa se je ojunačil in se sklonil nad polomljeni motor, katerega je nato potisnil do prve delavnice, kjer so ga popravili. Popoldne pa je Pavel že spet voziral z motorjem okoli in ni zgubil nasmeška z lica... Koražja velja — četudi smrti!

Osebnosti

★ Iz vojaške službe. V šoli za rez. pehotne in topniške častnike so med drugimi napravili izpit za čin. rez. peh. podporočnika naslednji naredniki-dijaki: Gustav Skrt-Balkovič, Emil Margrajer, Miroslav Macarol, Rudolf Pihler, Milan Goldšmit, Vincenc Jug, Viljem-Jakob Vagner, Ivo Kamber, Vladimir Kozlov, Franjo Verner, Josip Brnetič, Rudolf Kobolica, Ernest Curl, Ivan Juvan, Milan Vertačnik, Karlo Romaj, Avgustin Dudaš, Jože Turk, Franc Čebobin, Vinko Pauman, Josip Fuks, Albin Zavrsnik, Ivan Gudac, Ivan Vicič, Alojz Piškur, Ivan Sušnik, Franjo Hafner, Ivan Črnič, Viktor Makarel, Boris Sinigoi, Hinko Koh, Ferdo Kaučič, Vincenc Skubic, Rudolf Stroj, Stanislav Ponikvar, Ivan Vertačnik, Maks Žitnik, Rudolf Neumiler, Evgen Zavodnik, Alojz Brenner, Rudolf Ostojič, Franjo Ivančič, Vladimir Skomerza, Leo Han, Igor Sever, Marijan Degen, Ernest Hirsfeld, Fridrih Falkenštajn, Josip Gajak, Blaž Golik, Mirko Lešič, Karol Klembas, Ivo Lonsa, Bruno Grahek, Slavko Weis, Rudolf Senica, Milan Jaklič, Franc Strehovec, Karlo Borščak, Franjo Los, Andrej Debenak, Ivan Skunca, Andrej Jare, Vladimir Horvat, Ladislav Hribar, Pavel Daniel, Viljem Bernik, Peter Fabris, Josip Zorn, Anton Polc, Karol Bek, Karlo Dileo, Alojzij Mastevl, Emil Lesjak, Janec Bregar, Milan Rožek, Rudolf Zarkovič, Jakob Segula, Rudolf Rak, Josip Babnik, Josip Cimerman, Edvard Stuhli, Anton Kump, Jožef Finci, Mirko Kaštelan, Pavo Kovač, Alojzij Esert, Julijan Kovačič, Franc Kokalj, Tomislav Kugler, Franc Ulm, Rudolf Škarek, Evgen Miler, Feliks Baraga, Vinko Petrin, Leon Bararon, Stanislav Zabjek, Dragotin Fiala, Anton Bergman, Josip Strojanc, Alojzij Franc, Anton Stancl, Viktor Plevel, Franc Posek, Marijan Benedit, Maksimilijan Baumgartner, Herbert Jeger, Franjo Uršič, Vladimir Zolokar, Cvetko Zorko, Bogomir Novak, Ivo Škrabo, Stanko Horvat, Cvetko Gligorič, Ivan Paulik, Fridrih Razlag, Avgustin Potušek, Ivan Repše, Josip Dogan, Ivan Zago, Oto Fridman, Jožef Poljvaš, Ivan Glinšek, Jožef Uran, Lorenc Vajler, Avgustin Rifer, Hinko Strajher, Oto Švajcer, Karol Kopic, Alfonz Ložar, Jožef Šumaker, Viljem Vanič, Jožef Kržin, Franc Erker, Franjo Bauer, Rudolf Zupancič, Franjo Tabori, Karol Strikberger, Ivan Topljak, Ivan Skomerza, Božidar Ferič, Josip Laznička in Edvard Skuk.

sov »Svečenikov mimohod«. Zgodba o duhovniku, ki nosi Boga in kjer hodi, pušča Boga. Župnik je ljudi ogovarjal in vpraševal, potem pa se je, kakor v opravičilo obrnil k meni:

»Veste, če človek živi tako čisto med ljudmi, se navadi gledati na življenje z njihovimi očmi in ne več s svojimi. In to je še boljše! Ah, koliko bolje! Ker potem ljubezen more najti tista pota, ki jih znanost ni mogla več odkriti!

Ob robu planote sva se za trenutek ustavila. Večeren veter je šel preko Heide, da je valovila kakor morje. Kakor morje in gore vzbujala tudi Heide misel in hrepenenje po neskončnosti. — Pogledal sem v župnikov obraz. Te poteze, tako bi se zdelo, izkričajo bolelost vsega človeštva, ko bi preko njih ne ležal izraz neznane miline.

Vredno je živeti, — tako sem zaključil svojo misel v vlak —, dokler bi samo eden od teh še hodil po zemlji.

„SALONIT“

cementno azbestni škrlil

je najboljši material za pokrivanje zgradb

Ostale vesti

★ Umrl je nagle smrti o. Alberik Hribernik, subprior in magister bratov Lajkov samostana očetov trapistov. Rojen v Cadramu pri Konjicah dne 25. febr. 1873. je leta 1891 vstopil v samostan v Rajhenburgu. Leta 1897 je bil posvečen v mašnika. Bil je iskreno pobožna duša, ves vnet za izpolnjevanje svojih redovniških dolžnosti in za čast božjo ter izredno požrtvovalen za svoje sobrate. V velikih časih je bil kot spovednik v samostanu in zunaj. Dolgo je že bolehal na srcu. V sredo je šel obiskat brate lajke, ki so bili na delu, pri povratku s polja, se je ob 3 popoldne zgrudil na cesti pod samostanom. Prvi pater, ki je prišel, mu je že smogel podeliti sv. odvzelo, na to je o. Alberik izdihnil svoj blago dušo. Za samostan je velika izguba; zapuščena neizbrisljivi spominu in srcu svojih sobratov in vseh, ki so ga poznali. Priporoča se v molitev. — Samostan očetov trapistov.

★ Velikostna pasijonska igra. V Mladinskem domu na Kodeljevem v Ljubljani se vrše obsežne priprave za pasijon, ki naj bi bil slovenski Oberammergau. Vsi se na prostem v dneh od 28. jun. do 7. julija. Križanje se vrši na 10 m visoki Kalvariji popolnoma naravno. Za občinstvo so prirejene tribune. Besedilo je povsem novo, prirejeno nalašč za ta oder. Odprtina odra znaša 20 m, dolžina pa 70 m. Zaprta je polovična vožnja in pričakujemo ugodne rešitve, kar nemudoma objavimo v časopisih. — V tem pasijonu nastopa do 300 oseb, deloma na konjih. Nositelj glavne vloge — Kristus — je že z Ljudskega odra znani in priljubljeni gosp. prof. Josip Potokar. Gospodje župniki in župni upravitelji se kar najljubšeje naprošajo, naj dajo na vidno mesto razobesiti poslane letake ter ljudstvu v nedeljo na primeren način oznanijo.

★ Za treznost. V vsej Sloveniji naj se nedelja sv. Janeza Krstnika slovesno proslavi s primerno treznostno pridigo in sestanki ter predavanji v Prosvetnih društvih. — Duhovniška protialkoholna zveza.

★ Duhovnike, ki vodijo zadrage in ki se sicer interirajo za zadrugo vprašanja, opozarjamo na tečaj, ki ga priredi Zadruga zveza v Ljubljani v prostorih bogoslovskega seminarija v dneh od 22. do 26. julija. Predavanja so teoretična in praktična. Kdor se želi udeležiti, naj kmalu obvesti Zadrugo zvezo v Ljubljani.

★ Zaključek Jakopičeve razstave v Zagrebu. V nedeljo, dne 23. t. m. ob 7 zvečer se zaključila razstava Jakopičevih del v Umetniškem paviljonu na Trgu kralja Tomislava. Opozarjamo naše prijatelje na nedeljsko vodstvo v razstavi, katero je iz blagotajnosti sprejel gosp. prof. Ivo Šepel, tajnik »Hrvatskog društva umjetnosti«. V nedeljo dne 23. t. m. ob 10 popoldne bo imenovani gospod predaval in interpretiral Jakopičovo umetnost, katere je žela tukaj veliko priznanje. Zagrebški Slovenci in oni iz bližnje okolice gotovo ne bodo zamudili prilike občudovati dela našega velikega mojstra, interpretirana po odličnem poznavalcu g. prof. Šepelu. Razstava je odprta dnevno od 9 do 12 ter od 3 do 7 popoldne.

★ Romarski shod na Limbarski gori. V soboto in nedeljo se vrši na Limbarski gori romarski shod. V soboto bodo litanije, v nedeljo prva sv. maša ob 6, druga ob 9, pri kateri bo pelo Pevsko društvo iz Celja.

★ Smrtna nesreča. V torek, 18. t. m. je šel Ivan Pintar, 55 letni posestnik iz Slatnika pri Ribnici v gozd vlačiti hlode. Konj se pri vlačitvi spotakne in pade. Pintar in njegov sin mu pomagata na noge. Pri tem pa je konj tako nesrečno oplazil gospodarja, da se je kmalu zgrudil. Nezvestnega so pripeljali domu, kjer pa je kmalu izdihnil. Zapuščena vdova in 10 otrok.

★ Morilec častnika obsojen na smrt. Najvišje vojaško sodišče je obsojilo na smrt arnavta Mitfarja Jusufovića, ki je na Veliko noč 1. 1925 v Petrovaradinu kot vojak 7. pešpolka ustrelil tri častnike. Jusufović je bil tedaj na straži, ko so šli mimo njega častniki z damami na zabavo. Arnavt se je splazil za njimi in oddal nanje tri strela, ki so bili vsi smrtni. Jusufović je nato pobegnil in so ga mogli prijeti šele čez deset dni po obupnem boju.

★ Lovski paznik ubil kmeta radi psa. V bačevskem gozdu pri Vinkovcih se je izvršil te dni uboj iz prav čudnih motivov. Luka Majkovec, lovski paznik v gozdu, je opazil nekega psa, ki se mu je zdel stekel. Ubil ga je s puško. Nato je prišel kmet Matko Pibič, lastnik psa, ki je vprašal Luko, zakaj je ustrelil psa. V prepiru je Pibič s svojo puško ustrelil proti Majkovcu, toda strel je zgrešil. Majkovec je nato ustrelil proti Pibiču, ta pa zopet nanj. Šele s četrtem strelom je Majkovec smrtno zadell Pibiča. Orožniki so Majkovca aretirali, da ugotovijo, če je res streljal v silobranu.

★ Ljubavna drama v Slavoniji. V slavonški vasi Dardi se je te dni odigrala krvava ljubavna drama. Delavec Ivan Klekner je živel dalj časa v skupnem gospodinjstvu z 28 letno Marijo Harb. Predsinočnjim se je z njo spril in jo večkrat težko ranil z nožem. Ko je videl Marijo krvavo na tleh, se je še sam dvakrat zabodel v trebuh. Oba so prepehali v bolnišnico, kjer pa je Klekner kmalu umrl; tudi stanje dekleta je obupno.

★ Generalni konzulat kraljevine Italije sporoča, da dobijo po višji odredbi slušatelji kulturnih jezikovnih in glasbenih kurzov »Istituto interuniversitario Italiano« (italijanskega medvseučiliškega inštituta) brezplačni potni vizum za potovanje v Italijo. Ta odredba velja odlej naprej za vedno.

★ Na drž. Osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani. Turjaški trg 4-I. se vrši vpisovanje gojenk in hospitantk 25. in 26. junija 1929, vselej od 8 do 12 dopoldne in od 14 do 17 popoldne. Na zavodu se poučujejo sledeče tehnike: klekljane čipke, živane čipke, belo in pisano vezenje, toledo, file, biserna dela in konfekcioniranje. S prih. šol. letom se uvede tkanje gobelinov. Redne gojenke se sprejmejo po dopolnjenem 14. letu. Podrobne informacije na zavodu.

★ Maturantom iz št. Vida let. 1919. Proslava 10 letnice mature se radi duhovnih vaj v zavodih in zaradi dijaškega kongresa ne more vršiti v dnevih 16. in 17. julija t. l. Zedinili smo se na 6. in 7. avgusta. Podrobnosti v okrožnici. — L.

★ V Uradnem listu od 21. junija t. l. je objavljen »Zakon o poslovnem redu pri državnem svetu in upravnih sodiščih« (Sl. novine z dne 7. junija 1929) in »Zakon o ustroju državne uprave« (Sl. novine z dne 12. junija 1929).

★ Slovensko planinsko društvo obvešča vse izvoljene delegate, ki so določeni za glavno skupščino, dne 23. t. m., da morejo v slučaju nujnega zadržka oddati svojo poverilnico enemu izmed že določenih delegatov. Točnejši podatki v pisarni osred. odbora Slovenskega planinskega društva.

★ Naše gobe. Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob, spisal Ante Beg. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena Din 50. Knjiga vsega 73 barvnih slik po naravi in opis naših užitnih in strupenih gob. Knjiga nam odkriva veliko vrst užitnih gob in gliv, katerih do sedaj sploh nismo poznali. Vsebuje tudi veliko receptov kako pripravimo gobe in glive za okusno jed, dalje kako gobe nabiramo, sušimo in konzerviramo. Za vsako kuharico, gospodinjino in nabiralca gob je ta knjiga velike važnosti in jo toplo priporočamo.

★ Pevskim zborom, pevkam in pevcem priporočamo, da se še pravočasno naroče na glasbeni list »Zbor«, ki ga izdaja že peto leto pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« in stane le 50 Din letno. Raznovrstna in zanimiva vsebina glasbenega in književnega dela revije se sama priporoča.

★ Vse nosi kopalne obleke znamke IKKOLJ, ker se odlikujejo po izvrstni kvaliteti in čudovitem sestavu barv.

★ »Schulz Universale« tehnice so raznih zunanjih oblik zato se porabne za vsak obrat. Zahtevajte brezplačno ponudbo ali poset zastopnika. Jugo Schulz d. z. o. z., Ljubljana.

★ 25 pisalnih strojev najboljših sistemov, novih in rabljenih, velikih in malih, je poceni na prodaj. Ant. Rud. Legat & Co, Maribor, Slovenska ulica št. 7, telefon 100.

★ Slovensko planinsko društvo v Ljubljani razpisuje mesto pisarn, uradnika zmognega slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi, knjigovodstva, korespondence in strojepisa ter vseh pisarniških del. Prošnje je poslati do 1. julija t. l. s pripadajočimi izpričevili in dosedanjim službovanjem na SPD v Ljubljani, Kreditna banka.

★ Pri pokvarjenem želodcu, vnetju v črevesju, slabem okusu, glavobolu, mrzlici, zaprtju, bruhanju in driski učinkuje že en kozarec naravnega »Franz-Josef«-grenčice zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti zdravniki za želodčne bolezni izpričujejo, da se »Franz-Josef«-voda za z jedjo in pijačo preoblojena prebavila izkaže kot prava dobrota. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Jutri, v nedeljo 23. junija 1929 ob pol 8 zvečer

„Kresni večer“

ORLA »KRAKOVO-TRNOVO« na letnem telovadišču, Karunova ulica 14, združen s telovadno akademijo praške telovadne vrste in prosto zabavo s koncertom. Glej današnji oglas pod »Orel«.

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nocojšnjo noč bosta imeli nočno službo: Ramorjeva lekarna na Miklošičevi cesti in Trnkoczyjeva lekarna na Mestnem trgu.

★ Orel Krakovo-Trnovo priredi v nedeljo, dne 23. junija 1929, ob pol 8 zvečer, na predvečer prošnja farnega patrona sv. Janeza Krstnika, Kresni večer, združen s telovadno akademijo praške telovadne vrste v nižjem oddelku in prosto zabavo pri pognjenih mizah. Sprejdi: I. Ob pol 8 koncert godbe iz D. M. v Polju. II. Ob pol 9 telovadna akademija z izbranimi točkami. Med celokupno prireditvijo, ki se vrši ob lepem vremenu na letnem telovadišču v Karunovi ulici 14, a v slučaju slabega vremena v društveni dvorani istotam, prosta zabava, kresna razsvetljava, zažigane bengaličnega in umetnega ognja, streljanje s topiči, godbeni koncert, šaljiva pošta, tekma s cvetkami itd. Za jedila in pijačo ter zabavo vsestransko preskrbljeno. Vstopnina k akademiji in komerzu 6 Din.

★ II. javna produkcija gojencev drž. konservatorija v Ljubljani ob sklepu šolskega leta 1928/29, se vrši danes, v soboto, dne 22. junija, ob 20. uri zvečer v dvorani Filharmonične družbe. Nastopijo učenci klavirskega oddelka (Leskovic Bogomir, Menardi Pia, Kanc Pavla, dalje violinskega oddelka Dermelj Albert in Prevorsek Uroš, solopjevskega oddelka Švigelj Cveto, Korenčan Stefanija, Škvarča Antonija, Sok Dragica, Golob Franja in Sivec Josipina. Iz ansamblskega oddelka se izvaja Goltermanov Religioso za štiri violončele (Leskovic, Nahtigal, Šantel, Lesjak). Sedeži pri produkciji stanejo 5 Din, stojišče 2 Din, podrobni spored stane 1 Din. Predprodaja se vrši v Matični knjigarni. — III. produkcija se vrši v ponedeljek, dne 24. t. m., ob 20. uri v Filharmonični dvorani.

★ Poldnevni izlet Stolne Prosvete bo v nedeljo, 23. t. m., ob ugodnem vremenu k Sv. Jakobu ob Savi. Odhod s kamniškim vlakom ob 1.08 popoldne. Peljemo se do Črnuč, odod pa peš skozi Sotesko.

★ Československá Obec v Lublani. V nedeljo dne 23. t. m. vylet do Brezje pri Dobravi (ke kranjancu Sestakovi). Autobus v sedm rano a ve dvé odpoledne pred Narodnim domom, jizdné cca 7 Din pro osobo. Proviant event. seboj, jinak studená jídla na místě. Hudba, koupání, les. Zpět rovněž autobusy. Sučastněte se v hojném počtu.

★ Vpisovanje v prvi razred deške vadnice na moškem učiteljskem v Ljubljani bo v četrtek, dne 27. junija, od 8 do 10 dopoldne.

★ Trgovine na Vidovdan dne 28. t. m. Glasom nove Uredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratov morajo biti trgovine na Vidovdan zaprte samo v času službe božje, t. j. od 10 do 11 dopoldne. — Gremij trgovcev Ljubljana.

★ Preselitev pošte Ljubljana 4. Pošta Ljubljana 4 (v Kopitarjevi ulici) dne 28. t. m. za stranke ne bo poslovala, ker se bo selila v novo mestno hišo na Poljanski cesti št. 15, kjer prične poslovati dne 29. junija t. l.

★ Narodno železničarsko glasbeno društvo Sloga priredi v nedeljo, dne 23. t. m., ob vsakem vremenu društveni izlet na Golnik. V dopoldanskih urah priredita društvena godba na pihala in mešani pevski zbor koncert v zabavo tamkajšnjim bolnikom, v popoldanskih urah pa napravi društvo v gozdicku piknik v lastni režiji. Prijatelji društva iskreno vabljene.

★ Sam se je prišel javit. Našim čitateljem so gotovo znani veliki vlom v železniške vagonne pri Zalogu, o katerih smo poročali pred meseci. Pri zadnji poroti so bili kaznovani trije vlomilci na 7 oziroma 4 in 1 leto ječe. Sodišče pa ni imelo do tedaj še v rokah enega glavnih vlomilcev, 30 letnega Rudolfa Gostinčarja iz Zg. Kašlja. Ta se je skrivaj pred oblastmi. Že pri zadnji poroti so obtoženi valili mnogo krivde na tega Gostinčarja. V soboto pa bi se moral pred tukajšnjim sodiščem vršiti razprava proti še nekaterim soudeležencem teh vlomov. Gostinčar se je najbrže zbal, da bodo

tudi valili krivdo nanj. Ker se je bal prijaviti se orožnikom v Vevčah, ki so vodili preiskavo, je prišel v Ljubljano in se sam javil policiji. Tako pride na obtožbo klop še Gostinčar.

Obračun... Včeraj se je sredi dopoldneva dogodil sredi najpomembnejše ljubljanske ulice prav zanimiv slučaj, ki je radi svoje posebnosti na mah vzbudil splošno pozornost. Ljudje so obšli, gledali in poslušali... Zgodilo se je namreč, da je srečal pošten zakonski mož svojo boljšo — in s priznanjem povedano: tudi lepšo! — polovico v spremstvu tujega kavalirja. Baje to ni bilo prvič. Bilo pa je vsekakor prvič, da se je mož močno razhudil. Pristopil je k nezvesti ženi, jo vprico kavalirja in ostalih ljudi parkrat udaril okoli ušes ter jo nato še grdo ozmerjal. Ne ravno s lepimi priimki. Kavalir pa je pobral šila in kopita in jadrno zginil — morda se je bal, da še njega ne zadene zaslužena kazen.

Ukradena ura. Delavcu Janezu Černšku, zaposlenemu pri zgradbah na Rakovniku, je nekdo ukradel iz žepa uro z verižico. Tatvine je osumljen neki Bosanec.

Poljske tatvine so se že pričele in že prihajajo na policijo prve ovadbe. Sedaj so na vrsti željate glavice in solata, sledili pa bodo seveda drugi poljski pridelki.

Seneni vozovi. Sedaj je čas košnje. Z Barja vozijo skozi mesto v posavske vasi velike vozove sena. Žigar vonj je prav prijeten tudi mešancom. Košnja je letos izvrstna in seno prav lepo.

Ugodna lestev preko ceste. V Zgornji Siki se je zgodila tase nesreča: Uradnik Anton B. in elektromonter Leopold B. sta nekaj »cimprala« ter sta nesla preko ceste lestev, dolgo, da je segala čez vso cesto. Ravno tedaj pa se pripodi od št. Vida s kolesom 18 letna Režika Zalaznikova, seveda nikamor drugam kot naravnost v lestev, ki je ni mogla prej opaziti. Režika je dobila pri padcu prav občutne poškodbe po vsej levi strani telesa od obraza pa do nog. Izbila si je celo en zob. Sedaj dolžijo drug drugega krivde pri nesreči: Režika oba prenašalca lestev, ta dva pa Režiko, češ, da je prehitro vozila.

Stari »Zabjake« prodan. Veliko poslopje v Hrenovi ulici št. 17, ki je včasih služilo za okrajno glavarstvo ljubljanske okolice, sidiše in za jetnišnico, je prešlo sedaj v druge roke. Dosedanja lastnica ga Jeriza Bahovec je prodala poslopje Zadrugi banki, ki ga namerava deloma preurediti v stanovanjske svrhe, deloma pa za družne namene. To staro poslopje, ki ga opevata med drugim tudi narodna pesem in Vilhar, je že dosedaj služilo v stanovanjske namene in je med najbolj obljubljenimi hišami v Ljubljani. Zadruga čase je bilo mnogim strankam odpovedano stanovanje. — Stanovalci hiše apelirajo na Zadrugo banko, zlasti pa na njenega predsednika g. Antona Kristana, čigar socialen čut poznamo, da te odpovedi umakne. — C. K.

Borza dela. Delo je na razpolago moškim: 11 hlapcem, 47 gozdnim delavcem, 6 oglarjem, 2 kleparjem, 3 stroj. ključavničarjem, 4 elektromonterjem, 4 livarjem, 4 železostugarjem, 3 kovačem, 3 orodnim ključavničarjem, 2 kolarjem, 14 mizarjem, 4 žagarjem, 1 gateristu, 1 sedlarju, 12 krojačem, 4 čevljarjem za splošno delo, 2 pekoma, 1 sladodlarju, 25 zidarjem, 25 zidar. delavcem, 4 fasadnim zidarjem, 20 tesarjem, 10 pleškarjem in soboslikarjem, 1 mehanikarju, 7 opekarjem delavcem, 30 navadnim delavcem in 19 vajencem. — Delo na razpolago ženskam: 1 tamburirarici, 1 šivilji, 2 pletilkam, 1 kuharici, 2 služkinjam, 1 natakarici.

Maribor

Prva letošnja Dravina žrtev. Kakih 100 m vzdolj Dravine brvi in sicer proti desnemu bregu so se kopali 17 letni Jože Vihar, 14 letni Aleksander Verlič, 14 letni Albert Zupanc in 13 letni Karl Stromažer. Približno 20 m od brega je ostal Jože Vihar v vodi do vratu in plaval proti sredini. Hipoma je izginil pod vodo; v naslednjem trenutku so pomolele iz vode roke, nato glava, končeno se je vzburkana gladina pomirila; Viharja ni bilo več nad gladino. V usodnem trenutku je bil Stromažer sicer plaval tovarišu na pomoč, ki pa je bila brezuspešna, ker je tragičen prizor sredi Dravinih valov trajal jedva par sekund. Viharjevi tovariši so nato utopljencevo obleko prinesli njegovi materi v Krekovi ulici 10 v Studencih.

Iz objema Dravskih valov. Včeraj popoldne sta plavala maturant Jože Cesar iz Slovenske Krajinje in njegov prijatelj S. iz Kristanovega kopališča v smeri proti meljskemu brodu, in sicer vzdolj levega obrežja. Pred meljskim brodom se je S. povzpela na levo obrežje Drave, Jože Cesar pa je nadaljeval plavanje proti desnemu bregu. V bližini broda so ga nenadoma popadli srčni krči, pričel je klicati na pomoč. Brodar Ivan Merdavs sploščkal ni verjel, da gre zares, ker so ga že večkrat potegnili. Ko pa je videl, da se Cesar potaplja, je odklopil priklonni čoln od velikega broda in se spustil za potapljalcem. Cesar se je boril z valovi Drave, ki je zelo narasla. Obdržal se je na površju, dokler ni prispel Merdavs s čolnom, katerega se je oklenil in se rešil gotove smrti.

Priznanje delu. V četrtek zvečer je zastopstvo tukajšnje Kršćanske zveze izročilo neumornemu in zaslužnemu društvenemu svetovalecu g. Alojziju Filipiču diplomu častnega članstva. Po primernem nagovoru predsednice gospe Baummanove, je odklikovane sprejel lepo izdelano diplomu; nato se je zahvalil zastopstvu ter po istem celokupnem članstvu za izkazano čast in priznanje. Gospod Filipič je več let uspešno deluje pri Kršćanski ženski zvezi kot svetovalec in poštvovalen blagajnik pogrebnega sklada.

Za tovrstno postajališče v Hočah. Na progi od Rač do Maribora ni nobenega tovrstnega kolodvora. S tem pa so zlasti hudo prizadeti naši Pohorci, ki morajo s svojim lesom in drugimi pridelki daleč v Maribor ali pa v Rače. Tukaj pa sta oba tovrstna kolodvora tako obremenjena, da pridejo kmetje jedva na vrsto in da morajo čakati po cele dneve, preden se rešijo svojega blaga. Radi tega je potrebno, da se v interesu prizadetih občin Sv. in Zg. Hoče, Pivola, Bohova, Reka, Sv. Miklavž, Rogoza, Skoke, Polane, Slivnica, Razvanje, Pohorje, Dolgoše in Loko postavi v Hočah tovrstno postajališče. Tudi bo pripravljali odbor storil vse potrebne korake, da se akcija za zgradbo tovrstnega kolodvora v Hočah pospeši.

Prihodnji svinjski sejem se radi državne praznika, dne 28. t. m., vrši prihodnji četrtek, dne 27. t. m.

Koncert v mestnem parku se vrši jutri ob navadnih urah.

Krasno fresko je napravil nad balkonom vile prof. Schweigerja v novi četrti ob koncu Vrbanove ulice umetnik-slikar prof. I. Mežan. Freska predstavlja Floro, ki ima cvetje in peščeno uro v rokah; okrog njene glave pa posamezna nebesna znamenja.

Groblje-tihotapit. Brzel je grofek R. P. z osebnim avtomobilom preko državne meje. Pa so imeli obmejni kontrolni organi dober nos; stikali so po avtomobilu tako dolgo, dokler niso obklopili pod neko blazino omot, v katerem je bilo najrazvostnejše manufakturne robe. Grofeku pojmeta za to vožnjo dva »jurčaka« iz mošnjaka.

Za počitniško okrevanje na Pohorju. Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine je prejelo za zgradbo in opremo počitniškega doma pri Sv. Martinu dosedaj sledeče prispevke: oblatni komisar 20.000 Din, dalje 45 nočnih mizic in drugi inventar; uprava splošne bolnice v Mariboru eno zložljivo reparac. barako; grof Attems stavbni les; Pipuševa opekarna en vagon strešne opeke; Dervušekova opekarna 1 vagon zidne opeke z dostavitvijo v Slov. Biaticko; pekar Herleko popust 3500 Din pri postavitvi velikega štedilnika; tovarna Doctor in drug in let za podglavnice; tovarnar Šonický platno in blago za brisače; tvrdka Wexla žimice; tvrdka Ilger eno stensko uro, tvrdka Kovačič steklenice in kozarce. Vsem darovalcem se izreka prisrčna hvala.

Ciganska zalega stika nekaj dni sem po Mariboru. Brata Baranja sta celo beračila in nadlegovala razne stranke, dokler ni poslegla vmes policija. Brata bosta v spremstvu organa javnega reda vandrala nazaj v svojo domovinsko občino v Medjimurju.

Pendrekova magična sila. Dvignil je stražnik na križišču Glavne trga in drž. mosta roko in z roko vred pendrek — znak nasproti brzemu avtomobilu. Pa je slučajno privozil mimo delavec Ivan Danjko, da mu je iz respektu radi pendreka bližine klonila glava kakor sama od sebe in da je telebil vrhu tega še s kolesa na tla. Hujše nesreče ni bilo.

Iz nezgodne beležnice. 72 letni viničar Karol Bezjak iz Lajtersperga je tako nesrečno padel z voza, da je pri padcu zadobil težke poškodbe na glavi. — 23 letni točaj Franc Zupančič je padel na ruškem žel. postajališču preko tračnic ter zadobil pri tem težke poškodbe na čelu in obrazu — 18 letni dijak Zorko Kolšek je pri sokolski telovadbi treščil s telovadnega orodja na tla ter obležal v nezvesti. — 62 letni zidar Filip Tement iz Nove vasi je padel pri delu s prvonadstropnega stavbnega odra ter si pri padcu zlomil levo roko. — V vseh štirih slučajih je interveniral tukajšnji rešilni oddelek.

Z delovnega trga. Nujno potrebuje tukajšnja Borza dela za takojšnji nastop službe: 24 pomožnih delavcev za neko tovarno žel. voz v Franciji, 3 železostugarje in dva izurjena orožarja za neko municijsko tovarno v Srbiji.

Celie

V proslavo 500 letnega jubileja sv. Device Orleanske se vršijo v dneh od 26. do vključno 29. junija v celjskem mestnem kinu filmska predavanja o življenju in veličini k tem le francoske junakinje temveč vsemu svetu katoliške svetnice. Predavanja se bodo v dneh 26., 27. in 28. junija vršila ob pol 9. uri zvečer, na Petrovo dne 29. junija pa ob 4 in 6 popoldne ter ob pol 9 zvečer. O Devici Orleanski bodo predavali prof. dr. Pavel Blaznik, prof. Mavricij Bergant, prof. Josip Kardinar, katehet Lukman Franc, profesor Peter Kovačič in prosvetni tajnik Ivo Peršuh. Po vsakem predavanju bo predavateljevo besedo ponazoril veličastni film »Devica Orleanska«, ki je eno največjih filmskih del poslednjega časa ter je izdelan pod protektoratom najvišjih francoskih cerkvenih, državnih in vojaških krogov haš za 500 letni francoski narodni jubilej. Ne le simpatije do prijateljskega francoskega naroda, temveč še predvsem svetniška in herojska veličina Ivane Arške bo brez dvoma enako, kot po vsem kulturnem svetu, tudi v Celju pritegnila k tem predavanjem vse, kar se plemenito hoče opoliti ob zgledu Device Orleanske. Obisk priporočamo zlasti tudi tudi podeželskemu prebivalstvu. Prosimo g. dušne pastirje, da jutri tudi raz prične priporočiti obisk teh predavanj in vsaj do torka 25. junija sporočijo Prosvetnemu tajništvu v Celju, koliko oseb iz njih kraja bi se rado predavanja udeležilo. Ako se bo oglašilo dovolj udeležencev z dežele, se bo za nje vršilo na Petrovo popoldne ali pa popoldne ob 2 posebno predavanje proti znižanju vstopnin.

Električni tok bo jutri dne 23. junija v času od 9 do 15 falska elektrarna radi snajenja strojev prekinila.

Koncert v Laškem. Celjsko pevsko društvo priredi jutri dne 23. junija ob pol 5 popoldne v dvorani kopališča v Laškem koncert z istim sporedom, kakor ga je izvajalo društvo v Celju dne 9. t. m.

Za 3 leta v Staro Gradiško. Polde Majcen je take sorte ptič, da ga nobena kazen ne užene in ne poboljša. Že petkrat je bil predkaznovan radi zločina tatvine, ropa in nevarne grožnje ter kar desetkrat radi prestopkov goljufije in tatvine. Te dni je odsedel zopet 8 dni v celjskih zaporih radi tatvine. Po končani kazni so ga pa odpeljali za tri leta v Staro Gradiško v prisilno delavnico, da se zopet nekoliko seznani z delom.

Dopisi

Moste pri Ljubljani

Novo tovarno za pletenje namerava postaviti g. Hribnik na Kodeljevem ob Gruberjevem kanalu tik mostu v Štepanju vas.

Občinska seja se bo vršila v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne.

Ježica pri Ljubljani

Ob savski strugi se dnevno pojavlja vse več in več kopalcev. Pritisejce zlasti proti popoldnevu in v popoldanskih urah. Nekateri pa so se ob Savi kar udomačili in prebivajo tamkaj od jutra do večera. Koplejo se v vodi, brskajo po grmovju, se valjajo po mivki ter seveda uganjajo cel dan razporeženo primerne burke. Nekateri se zabavajo z nogometom, drugi s čitanjem, tretji tarokirajo itd. Prišel je oni dan na Savo tudi vnet radio-amater; s seboj je prinesel aparat, žico in vse potrebno in je šlo fant in dva daljši preklji prireditelji žico, jo zvezal z aparatom in stvar je bila urejena. Prav lepo se je slišalo iz Ljubljane. So pa mimo tega in takšnih še oni, ki se k Savi pripeljejo kar z lastnim avtom. In s celo družino. Pač ni čudno: Sava je za kopanje pri Ježici najprimernejša. Vsi kopalci, ki se tega kraja navadijo, ga težko opuste. In tudi dostop do vode je najlažji ter najcenejši: z vlakom 3.50, z mestnim omnibusom 4 ali pa peš — zastoj.

Ribnica

Smrt nadebnega mladeniča. V sredo, 19. t. m. je v Novem Sadu umrl 22letni Franc Pelc iz Ribnice. Služil je kot vojak pri letalcih. Že v otroških letih je kazal izreden dar za slikanje. Naj-

prej se je izučil v Ljubljani v fotografski obrti, nato pa je stopil k slikarju Pogačniku v slikarsko šolo, nato pa še v srednjo tehniško šolo. Vsakemu je padel v oči resni mladenič v Rokodelskem domu v Ljubljani, kamor je hodil na hrano. Pred par meseci je odrinil v vojaško službo, kjer ga je tako kmalu zalotila smrt. Vzrok smrti domačin še ni znan. Idealnemu mladeniču želimo mir v sinjih višavah, žalujoči rodbini pa iskreno tolažbo!

Zbor kubanskih kozakov je pretekli torek kazal v Ribnici svojo vratolomno gibčnost na kornih. Dasi je najhujše kmetijsko delo, se je vendar zbralo na grajskem travniku do 800 gledalcev. Ime kozak, ki je znano posebno iz svetovne vojne, je kar elektriziralo prebivalstvo. Ni čudno, če je v vojni vse trepetalo pred takimi jahači. Mnogo smeja je vzbudil mali fantič, ki je brez vstopnine zlezal na bližnji hrastič. V divjem diru kozak slepo ustrelil raz konja v zrak ravno proti hrastu. Deček, ki je imel slabo vest, ker je kozake ogoljufal za vstopnino, meni, da kozak meri nanj. Kot mačka se spusti s hrasta, preplašen, pa vendar vesel, da ima še dušo v sebi. Tudi v gnetnem oziru so bili kozaki zelo zadovoljni. Posebno so še ugajale kozaske narodne pesmi in plesi. Odsli so v Ljubljano.

Kočevje

Zrelotni izpit. V sredo 19. junija je končala matura tretjih kočevskih slovenskih maturantov pod predsedstvom dekana tehnične fakultete dr. ing. Riharda Zupančiča. K zrelotnemu izpitu je bila pripuščena vsa osma, med izpitom pa je odstopila ena maturantka. Maturu so napravili Rajmond Andreto, Herbert Erker, Josip Jaklič, Fr. Jančič, Edvin Kovačič, Maks Kovačič, Josko Krajc, Henrik Kužnik, Ado Lenard, Leo Lenard, Ivo Polovič, Lojze Princič, Josip Pungertič, Tone Repič, Marian Simčič, Andrej Šiftar, Helmund Turzanski, Slavko Urbanija, Regina Mavrovič in Leni Wittine.

Razstava dekliškega vzgojnega zavoda v Marinem domu je pokazala nadvse lepe uspehe učenek meščanske in tudi osnovne šole.

Kozaki so nas obiskali preteklo nedeljo. Priredili so svoje bojne igre in prepevali ob harmoniki svoje divne pesmi. Meščani so se odzvali tej prireditvi v zelo velikem številu, kljub temu, da se je istočasno vršil sokolski nastop in ljudska veselica.

Trbovlje

Umrl je rudniški vpokojeni poduradnik Jože Jordan.

Otvoritev kopalnice. Dela za letno kopališče pri novozgrajeni občinski kopalnici hitro napredujejo in je upati, da bo kopališče s 1. julijem otvoreno.

Elektrifikacija Kleka. Pred dvema dnevoma sta ogledovala g. Pavlin in g. Klemenšek teren proti Kleku, koder bi se gradil vod za elektriko v Klek. Kolikor je znano, se bo o tem na občnem zboru zadržane elektrarne, ki se vrši v sredo popoldne, o tem sklepalo in se bo najbrž predlog tudi sprejel.

Ptuj

Na državni realni gimnaziji v Ptuj se je vršil ustni višji tečajni izpit od 17. do 19. junija t. l. pod predsedstvom g. ministrskega odposlanca dr. Jovana Hadžija, univerzitetnega profesorja iz Ljubljane. Izpit je delalo 16 dijakov. Napravilo je izpit 13 dijakov, 3 so bili odklonjeni za dva meseca. Napravilo so izpit: Elida Baebler, Josko Benica, Vladimir Darvas, Alojzij Kolka, Franc Murko, Niko Poppovič, Branko Printič, Milan Rečvat, Maks Rubin, Ilse Trautvetter, Franc Ulm, Ivan Vovk in Franc Stix.

Radio

KAJ BI PRI NAS REKLI!

Daljna Japonska ima mnogo ljubiteljev radia. Toda, kdor si hoče tam postaviti sprejemni aparat, mora preje preko raznih ovir. Predvsem mora radio-oddajni družbi predložiti uradno dovoljenje. Potem mora na predpisanim formularju natančno navesti namen naprave, kraj, kjer bo aparat stal, kakor tudi imena oddajnih postaj, katere namerava sprejemati. Aparat mora odgovarjati posebnim predpisom ter sme biti le za valovne dolžine do 600 m. Predno se izda dovoljenje, nalaže za to postavljena komisija aparat preizkusi. — Vsekakor precej šikan za amaterje Daljnega Vzhoda. Vendar pa, ker je Japonec po naravi dobrodušen, si iz tega nič ne stori ter misli, da je to nekaj povsem naravnega in potrebnega.

V angleškem sportnem svetu je vsako leto največjega pomena regata na Temzi, tekmovalne moštva obeh univerz v Cambridge in Oxfordu. Da se izid oddaja takoj po radiu tako, da vse zanj tudi ostali svet, je pri Angležih itak razumljivo. Letos pa je bila novost ta, da je postaja Davenport dve uri po tekmi že oddajala slike zmagovalne vrste. Gotovo rekord v poročanju tako v besedi, kakor v sliki.

Švica ima po zadnjem štetju 70.183 radio-abonentov. Največ jih je v kantonu Zürich, namreč 24.170, potem pa slede Bern z 16.543, Lausanne z 7658, Zeneva 4005, Basel 3696 itd.

Ameriška radio-družba je pred kratkim objavila poročilo o radiu v preteklem letu. Razume se, da je pri Američanih prvo vprašanje dobrička. In te številke so tudi objavili, ki so prav čedne, posebno za naše razmere. Bruto dohodek je imela družba 101.851.608 dolarjev. Preracunano v dinarje zneso to ogromno vsoto 5 milijard in sedemsto milijonov, polovica jugoslovanskega državnega proračuna. Od te vsote pa je bilo razdeljeno med delničarje čistega dohodka 23.661.990 dolarjev, ali eno milijardo in 82 milijonov dinarjev. Iz gornjih števk je torej razvidno, da ameriški radio »nese«; pri nas še ne bo tako kmalu.

Tone je bil velik nagajivec. Tudi radioaparat ga ni izmordal, ostal je vedno isti. V večernih urah je sosedne amaterje dražil s tem, da je nalašč sukal na kondenzatorju ter s tem povzročal v aparatih cviljenje. Ko so ga sosedje izsledili, se je Tone šele čez dva dni prebudil v bolnici iz omočice.

Programi Radio-Ljubljana:

Sobota, 22. junija: 12.30 reproducirana glasba — 13.30 časovna napoved, Borzna poročila, Reproducirana glasba — 13.30 iz današnjih dnevnikov — 18.30 Koncert Radio-orkestra: Ziehrer: Werner-koračnica; Thompson: Rio Nights; Čajkovsky: Arija Lenskega iz opere »Evgenij Onjegin«; Dvořak: Dve pesmi: 1. Když mne stara matka, 2. Kež duch můj sam; Mihaly: Vihar na Bodenskem jezeru; F. de Curtis: Spomin na Sorrento; Thurban: Billy — 19.30 O sportu, dr. Sarabon — 20.30 Akademski strok. društva (Uvod govori gosp. Tone Krošl, nato pa zastopniki vseh petih strokovnih društev) — 20.30 Prenos iz Zagreba — 22.30 časovna napoved in poročila.

Odol je po vsem svetu razširjen. Ničesar ne more bolj prepričujoče dokazati, da je Odol po današnjem stanju vede **dokazano** najboljšo sredstvo za nego zob in ust.

Izlet ptujske gimnazije na Jadran. Namera-vana ekskurzija dijakov ptujske gimnazije se vrši v dneh 2.—7. julija. Ogledali si bodo Sušak, hrv. Primorje do Raba in Split. Ekskurzistom se pridruži tudi nekaj starišev, kar je hvalevredno. Izlet se vrši v začetku meseca, ko je še kaj denarja in zato se bodo gotovo še mnogi prijavili. Pri-glasje sprejema in daje informacije ravnateljstvo gimnazije.

Ormož

Na državni meščanski šoli v Ormožu se bo vršilo vpisovanje v prvi razred dne 29. junija t. l. od 8 do 12.

Rogaška Slatina

Mrtvega so našli v sredo zjutraj na šupi posestnika A. Krumpaka, dninarja Jurija Palirja, ki je še prejšnji dan pri imenovanem pridno spravljaj domov krmo. Zvečer je tožil napram hlapcu, da ga nekam vije po trebuhu, ponoči pa je nena-doma umrl.

Novo stavbo. Tukajšnji zdravnik dr. Emil Treo gradi na prostoru za Strossmayerjevim domom svojo novo vilo, ki bo že do jeseni gotova. Zdravilišče pa postavlja na njivi za hotelom »Solnce« moderna gospodarska poslopja, ker so stari hlevi pretesni in pa v središču zdravilišča, kamor že dolgo ne spadajo.

Zdraviliški kino in gledališče na prostem, prvo v naši državi, bo otvoren na Vidov dan, 28. t. m., s slavnostno akademijo. Za ta novi Ta-lijin hram se zanimajo naši umetniški krogi in bo letošnja sezona nudila gostom v tem pogledu mno-go razvedrila.

Drugi programi:

Sobota, 22. junija.

Belgrad, 12.45 Radijski kvartet — Ura za deco; pravilice — 17.25 Radio-jazz — 18.20 Ljuba Slado-jević predava: »Žena doma in v družbi« — 20.00 Vlad. Lebedev predava: »Medsebojni kulturni od-nosi med Rusi in južnimi Slovani« — 20.25 Pevski večer iz modernih oper — 21.45 Dnevne vesti — 21.55 »Jubileje«, veseloigra v 1. dej. Napis. Čehov — 22.30 Srbski ciganski orkester. — Zagreb: 13.15 Plošče — 19.30 Iz domače in svetovne književnosti — 20.00 Knjižna ura — 20.30 Moderna jugoslovanska glasba. Prenos v Ljubljano. Sodeluje Karol Drago Hrčič (bariton), član zagrebske opere, prof. Peter Dumičič (klavir) in zagrebški godalni kvartet (1. violina Vladimir Miranov, 2. violina prof. Milan Graf, viola Karol Arany, violoncello prof. Umberto Fabbrj). Spored: 1. Anton Dobronić: Tretji godalni kvartet, 2. Karol Drago Hrčič poje pesmi jugoslo-vanskih komponistov, 3. Boris Papandopolu, Godal-ni kvartet, 4. Klavirsko izvajanje prof. Petra Dumičiča: Marko Tajčević, Sest balkanskih plesov, 5. Fran Lhotka: Koncert za godalni kvartet. (Kvarteti se v radiu izvajajo prvič.) — Praga: 11.30 Plošče — 12.20 Prenos iz Brna: Radio-orkester — 16.20 Radio-orkester — 18.05 Slovaške pesmi — 20.00 Operetna godba — 21.00 Koncert učencev drž. konservatorija v Pragi — 22.25 Plesna godba. — Stuttgart: 10.30 Plošče 14.00 Ura za mladino — 15.00 Ura za mladino — 15.00 Koncert Radio-orkestra — 16.30 Godba — 18.30 Iz nar. gledišča: Wagner — 20.00 Komorna glasba — 21.00 Strahovi v prodajalni glasbil. Muzikalična šala — 22.30—0.30 Plesn godba. — Katovice: 12.10 Plošče — 16 Plošče — 20.30 Recitacije — 20.30 Večerni koncert iz Varšave — 23. Plesna glasba. — Rim: 13.15 Trio — 17.30 Instrumentalni in vokalni koncert — 21. Koncert vojaške godbe. — Berlin: 15.45 Z mikrofonom na potovanju: »Vse v redu« — 16.10 Dr. H. Rosenfeld: Dalmje tudeže dežele v litera-turi. — Afrika — 17.00 »Četrt ure pred predsta-vo«. Sluhoigra — 18.00 Prenos otvoritve ljudskega parka »Rehberg« — 19.05 Dr. Th. Tichauer: Du-hovno sodelovanje vseh narodov — 20.00 Prenos iz drž. opere: »Titus«. Opera. — Nato poročila in do 0.30 plesna godba. — Dunaj: 11.00 Dopol-danska glasba — 16.00 Popoldanski koncert — 17.25 Klavirske in pevske točke — 18.00 Pravilice za velike in male — 18.30 Max Roden bere iz svojih del — 19.30 Potujoči mikrofoni: »Balon se dviguje« — 20.00 »Tempo«; slušna igra — Nato večerni koncert. — Milan: 11.15 Plošče — 13.35 Jazz — 16.30 Otroško petje — 19. Jazz — 20.30 Koncert s pestrim sporedom — 23.15 Jazz. — Bu-dapest: 9.15 Vojaška godba — 12.05 Plošče — 19.20 Operetna glasba — 19.35 Koncert — 21.50 Petje (Krucovske pesmi) — 22.30 Ciganski or-kester.

Ljubljansko gledališče

OPERA

Začetek ob pol 20

Sobota, 22. junija: MARTA. Red B.

Nedelja, 23. junija: Zaprt.

Ponedeljek, 24. junija: Zaprt.

Prireditve in društvene vesti

Pevsko društvo Krakovo-Trnovo v nedeljo, 23. t. m., ob 10 popoldne važna pevska vaja; ude-ležba obvezna. — Odbor.

Sveta življenje in vrvenje

Prospeha pijan narod

V Ameriki so alkoholne pijače prepovedane, namesto tega pa se pretaka po deželi druga omama: vera gospodarskega prospeha, ki je izpodrinila vsako drugo vero in opijala ves narod. Katoliški narodni gospodar in sociolog dr. Götz Briefs pripoveduje o svojih vtisih v Ameriki:

V Ameriki so razlike skoraj popolnoma izbrisane, vlada le še enotno pravilo, vse je normalizirano. To se kaže na vseh popriščih življenja: v stanovanju, obleki, konsumu, obratu, občevalnih oblikah in običajih, celo v nrvnosti. Razlike so komaj še v meri, ne pa v obliki. Američani nosijo znak »normalnega« celo v svoji zunanosti — vsi so si podobni, dasi so zastopani med njimi najrazličnejši narodi. Stanovskih razlik v Ameriki ni, saj je to »dežela brez srednjega veka« in njegovega fevdalizma. Priseljence to takoj začuti in prav iz te zavesti se mu porodi čut večje osebne svobode in veljave; zato tudi zadnji snažilec čevljev slavi Ameriko kot najboljšo deželo na svetu.

Ameriška standardizacija — enotno pravilo za vse — ima najbrže svoj izvor v west-falskih kmetijskih priseljencih, pospešilo ga je pa angleško versko puritanstvo. Kasneje se je normalizacija razširila tudi na gospodarstvo,

marksizem ne more najti tal. Ameriški delavec ne more razumeti, kaj Marx prav za prav meni pod razrednim bojem. Manjka mu za doživetje tega pojma potrebna podlaga. Ameriški delavec ne doživlja, da bi pripadal kakemu posebnemu razredu. Kapitalističnih stanovskih razlik tamkaj ni. Vsi se čutijo kot državljani, tu so vsi eno. Boji se vrše samo za višino plač in podobno. Čeprav sedaj prvi delavski rod postaja proletarski, to je trajno navezan na usodo meznega gospodarskega razmerja, se delavec vendar še vedno ne čuti proletarca, marveč se zanaša na prospeh splošnega ameriškega gospodarstva, katerega koristi je deležen tudi sam.

Vera gospodarskega prospeha opijanjuje celokupni ameriški narod, ki je prepričan, da se da ta prosperiteta še za mnogo zvišati. Zato v Ameriki nesmiselno trošijo, samo da morejo znova proizvajati. Za Ameriko je nastalo vprašanje, da oblači ljudi, ki imajo že davno obleko in da hrani ljudi, ki niso lačni. Gospodarstvo je neomejeno zagospodovalo. To se uveljavlja v omami uživanja gmočnih dobrin. Tako je puritanizem ujedel samega sebe.

Gmotno kulturno spremlja, ker je povsem dosledno in naravno, ženski kult. Tudi za tem tiči kapitalistična spekulacija, ki vidi v ženski glavno kupovalko in zato v vsem laska ženskemu okusu. Kapitalizem ubija svoj lastni vir — puritanizem. Zato mu mnogi prorokujejo skorajšen konec. Na vsak način ima življenje v Ameriki prehitro tempo — tako hitro živeti se trajno ne da.

Prebrisana Hanni

V elegantno kopališče Eilsen pri Bückenburgu v severnovzhodni Nemčiji je v začetku letošnje sezone dospela ameriška filmska zvezda Laura La Plante. Ravnatelj kopališča je izjavila, da se je v ateljejih, ki so polni prepiha, nalezla revmatizma, ki se ga hoče v eilsenskih blatnih kopelih zopet otresti. Želi živeti nekaj tednov samo svojemu zdravju in prosi ravnatelja, naj jo vpiše pod njenim družinskim imenom: Hanni Weber — njeni starši so ameriški Nemci. Ravnatelj je filmski divi z največjo ljubeznivostjo ugodil. Kljub temu je pa seveda še tisti dan vsak otrok vedel, kdo se skriva pod imenom Hanni Weber. V trenutku je postala Laura La Plante predmet vsesplošnega čaščenja. Obsipali so jo s cvetlicami in se trgali za to, kdo bo z njo igral tennis ali golf. Popoldne jo čaka cela vrsta voz in avtomobilov, da se jih po mili volji posluži. Ob večerih prihajajo ljudje iz Bremena, Hannovera in od drugod, da vidijo filmsko zvezdo. Če diva pleše, vsi drugi nehajo, da jo morejo občudovati. Neki lokalni list je objavil, da zasluži Laura La Plante letno 1.200.000 dolarjev. Nato mine vsa starost tudi najstarejše ter Lauri snubcev kar dežuje. Ona pa vse povprek odklanja.

Nekaj gostov izrazi tedaj željo, da bi se filmali z njo. Laura ugodil in iz Hannovera pride filmski operater. Film je bil po splošni sodbi višek Laurine umetnosti. Laura sedaj izjavi, da ni Laura La Plante, marveč dejansko Hanni Weber, gostilničarjeva hči iz hannoverske okolice. To je bila pa seveda le šala, ki je nihče verjel ni in smeje so gostje še dalje napivali Lauri La Plante. Nekdo pa vseeno pravi: »Snubil sem vas kot Lauro La Plante, pa ste me odbili; sedaj vas snubim kot Hanni Weber...« — »Sprejemem, če pri filmu ne uspem.«

Naslednjega dne se je pa čar le razblinil: javila se je gostilničarka Margareta Weber iz Hannovera, Hannina mati. Častilci so se čutili

Italijan Tavernari, ki je v Budimpešti v teku na 500 metrov porazil Madžara Barsija in postavil nov svetovni rekord z 1:02,9.

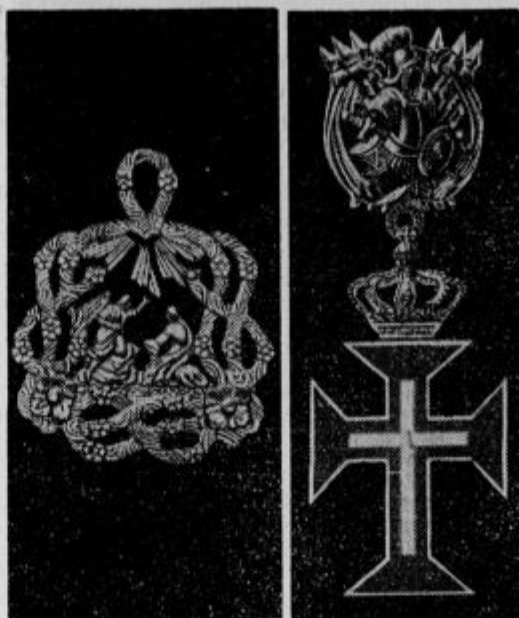
kapitalizem je izkoristil verska pravila puritanizma v svoje svrhe. Kapitalizmu je pa »standard« samo smotrna oblika. Svet sam na sebi ni nič, marveč velja le toliko, kolikor se da iz njega narediti. Značilne za to so zgradbe nebotičnice in betonske ceste preko pustinj.

Amerika pa si je ustvarila tudi svojo lastno filozofijo, ki se imenuje pragmatizem. Ta filozofija ne razmišlja o svetu in ne opominja na pametovanju, marveč se peča s tem, kaj se da z delom ustvariti iz snovnih dobrin. Amerika je »dežela brez metafizike«, brez duševnih vprašanj. Tam veljajo samo »dejstva«. Zato tudi Američani nimajo smisla za tragiko in nimajo lastne drame. Resnica ob sebi nima nobene vrednosti, ako ne prinaša kake vidne, gmočne koristi. V tem smislu se razvija tudi ameriška znanost. Na ameriških univerzah se podajajo vsi nauki le v toliko, v kolikor se dajo praktično izkoristiti v življenju. Kakor se more evropskim, posebno nemškim univerzam očitati, da se premalo ozirajo na praktično življenje, tako so pomanjkljive ameriške univerze v nasprotnem smislu.

Povsem naravno je, da v Ameriki tudi

Ameriški poslanik Dawes na obisku pri novem ministrskem predsedniku MacDonaldu. Dawes bo vodil razorožitvena pogajanja z Anglijo.

Kristusov red (levo) in Annunziatski red. Kakor poročajo iz Rima, bo papež podelil italijanskemu kralju Viktorju Emanuelu najvišje vatikansko odlikovanje: Kristusov red. Ker papež ne more biti odlikovan, bo italijanski kralj odlikoval kardinala državnega tajnika Gasparrija z Annunziatskim redom, s katerim je zvezan naslov »kraljevega nečaka«.

ogoljufane. In Hanni Weber je morala pred sodišče. Da bi se bila skušala gmotno okoristiti, nihče ni trdil. Sama je izjavila, da je hotela le doživeti, kako je resnični divi pri srečanju. To so ji tudi vsi verjeli. Jedro stvari pa je v tem: filmski izvedenec je izjavil, da je Hanni Weber dejansko velik filmski talent in da se bo v rokah dobrega režiserja razvila v zvezdo prve vrste. Spricho vsega tega sodišče ni moglo drugače, nego izreči oprostitelno razsodbo. Ponošno kakor prava Laura La Plante je Hanni zapustila sodno dvorano.

Allein Gerbault, ki ga pogrešajo. Gerbault je bil eden najboljših francoskih igralcev tenisa in tovariš »Musketirjev«. L. 1927 je v New Yorku na lahki jadrnici »Firecrest« nastopil pot okoli sveta. Preplul je že vsa svetovna morja in ob rtu Dobre Nade krenil proti domovini. Tik pred ciljem — v Biskajskem zalivu pa je izgubila za njim in njegovo ladjo vsaka sled. Sedaj ga iščejo francoske vojne ladje in letalci.

Nova Turčija odbija nravno gnilobo

Turška vlada je pred par meseci izdala naredbo, da nihče v Mali Aziji ne sme najemati služkinj, raznih plesalk in pevki iz evropske Turčije. S tem hoče turška vlada preprečiti nadaljnje širjenje prostitucije v Malo Azijo iz Carigrada. Prepoved se v Carigradu živo čuti, ker jih ostaja med služkinjami vedno več brez posla. To pa tembolj, ker se zaradi gospodarske krize turške družine zelo omejujejo v svojih izdatkih in odpustajo služkinje. V Carigradu je 80 odstotkov služkinj, posebno Čerkesinj, brez službe.

Kaj pravi oče miss Universe

Vest o izvolitvi Lizike Goldarbeiter za kraljico vseh lepotic na svetu je kot prvi sporočil Lizikinemu očetu neki dunajski reporter. Moža sta se od navdušenja objela, potem pa je začel gosp. Iso Goldarbeiter hvaliti svojo hčerko, kako dobro je vzgojena, kako ne mara nobenih lepotic, kako je skromna. »Ali imate še več hčera?« je vprašal reporter. »Žal, da ne; dvanaest bi jih potreboval!« (Če bi bile tako lepe, kakor Lizika!)

Vsi župani morajo znati šolirati

Tak ukaz je izdal poljski notranji minister general Slawoj Sladkowski. Svoj ukaz utemeljuje s tem, da morajo župani čim čim nadzorovati vse občinske naselbine in ustanove in priti v čim ožji stik s prebivalstvom in nameščenci. Razen tega je pričakovati, da bodo župani bolj skrbeli za ceste, ako se bodo sami prepričali, kake ovire so za promet slabe ceste.

»Koliko časa pa si bil prav za prav z Božo zaročen?«
»Ne vem, ker se mi je bila ura ustavila.«

Za duha in srce

Zagrebska premiera „Meistersingerjev“

Ce bi bil g. Rukavina kdo drugi in če ne bi bil g. Rukavina, bi bili vsi hrvatski listi polni njegovega imena in bi bil priznan kot odlični režiser in dirigent. Tako pa so samo nekateri listi priznali brez vsakršne rezerve njegovo ogromno delo pri izvedbi »Meistersingerjev«. Imeti takšen zbor, ki je, kar je treba takoj priznati, zelo skromen za »Meistersingerje«, in izvesti takšno premiero, pomeni najmanj, biti zelo dober poznavalec Wagnerjevih del in imeti mnogo potrpežljivosti in sposobnosti, da se poda zelo dobra predstava tako absolutno kot relativno. To poudarjamo radi tega, ker so nekateri naši kritiki govorili samo o relativnem velikem uspehu. Zatrjuje se, da g. Rukavina ni doumel notranjega bita »Meistersingerjev«; da je torej zgrešil notranjo režijo in Wagnerjev stil. Medtem so ljudje, ki to poudarjajo, pisali pred izvedbo takšne stvari o tem notranjem dorazumevanju Wagnerja, da so vsakega objektivnega opazovalca rešili dolžnosti, da bi veroval v poznavanje Wagnerja ne pri g. Rukavini, ampak pri gotovih gg. kritikih. Sicer pa, veste, hrvatska zavist ostane vedno hrvatska zavist, in je g. Rukavina imel čisto priložnost občutiti, kaj je stvarno ta hrvatska nevoščljivost. Prevesti »Meistersingerje« v hrvatski jezik, vliči v hrvatske besede vso tisto dinamiko besede, ki jo je ravno v tem delu Wagner tako bogato negoval, pomeni, vložiti mnogo energije in poznavanja. Predstavo je v ostalem mnogo bolj razumela publika, kot pa del kritike: čudno je samo, kako se ti kritiki redno sklicujejo na mišljenje publike; sedaj, ko je publika navdušena, pa pišejo, da je bil samo zunanji uspeh, dočim se poslušalec nikakor ni mogel ogreti, četudi par vrstic prej trdijo, da je bila publika navdušena. Pa kaj hočete, rekli sem vam — hrvatska zavist. Ni potrebno poudarjati posamezne vloge. Tudi tako bi se imena pozabila. Gg. Griff, Manzoni in Nikola Cvejič so bili junaki dneva, dočim g. Bataglia topot ni bil najboljši. Ni bil v stilu. Scenski problem je g. Trepše rešil z velikim poznavanjem in studiranjem. Če ne bi bila naša opera v zadnjem času vzporedila nobenega res dobrega komada, bi premiera »Meistersingerjev« vse te pogrške — zabrisala. Disky.

Razstava arhitekture

V belgrajskem »Umetniškem paviljonu« na Kalemegdanu pravkar razstavljajo arhitekti modernistične smeri, največ Belgrajčani. Vendar izložba v celoti ne daje enotne, zaključene slike in s te strani ni najbolj uspeša. Prav za prav to niti ni čista razstava arhitekture, ker so zastopani na njej tudi mnogi slikarji in kiparji (Palavicini, Zedrinški, Stojanoviči, Pomorišar, Zagorodnjuk, Verbički i. dr.). Poleg čiste arhitekture gledamo krajine, skulpture, dekoracije (posebno uspele stvari Zedrinškega in Pomorišarja). Od arhitektov so razstavili: Dubovi, Krstič, Lasič, Babič, Tadić, Zloković, Kojić, Mihailović, Vasić in še cela vrsta drugih. Bolj uspeši so načrti Milana Zlokovića (Muzej Jadranske Straže v Splitu) s svojo kvadratasto polnostjo in ploskovitostjo in skoraj brez dekorativnosti; Dušana Babića (Ratnički dom), ki je usmerjeniji in katerega moderna prilagoditev srbskega stila iz srednjega veka je zelo uspeša (Cerkev v Doboju); dober je projekt za žensko gimnazijo v Belgradu Milice Kostić. Mnogo stvari je pol modernističnih. Da omenim še izredno praktično rešitev gradnje železniške postaje, ki jo je našel Zloković. Neke enotne smeri na razstavi ni. Morda zato, ker je večina arhitektov v praksi vezana na lokalne razmere. Belgrad je namreč arhitektonsko velik kalejdoskop z vsemi možnimi kombinacijami raznih stilov od antike do danes. In po tem in še po okusu posameznikov se mora nazadnje ravnati tudi arhitekt-umetnik. Polagoma bo tudi Belgrad dobil zunanje bolj enotno in umetniško lice. Generalni načrt je namreč že davno napravljen. Samo striktno bi bilo treba delati po njem.

Poglejmo Dom in svet

Dve nerazviti stvarici v poslednji številki: Bogomir Magajna — Elegije (ob smrti dr. Franca Cibeja) in France Bevk — Nič. Dva pretresljiva spisa, ob katerima se čitatelj ustavi in sprva ne ve, kaj bi z njima. Tako daleč sta od leposlovja in domišljije, ki je njega dika, a tako blizu tistega življenja, ki pred njim najrajši zapiramo oči, ker je tako grozno resnično v nevidnih in vendar prisotnih obrazih smrti. To poznamo že iz Cankarjeve »Nine« in »Lepe Vide«, toda zdi se nam, da brenkajo tu nove, še neubrane strune in zato nam gre okorna pesem do srca. — Mirko Avenask ima polno drobnih listov — mladih željo po svoji povsem nedoživljeni obliki, a Ivan Dornik se je po dolgem času spet oglašil in mu je oblika zrelejša, pesem spontanejša, še skoro svojstvena. Njega bi radi še poslušali. Ivan Pregelj nadaljuje: Usahlo vrela. O njem napišemo kaj ko bo končano. — V prosvetnem delu najdemo v 5. številki pokojnega dr. F. Cibeja razpravo Estetika in sociologija filma. J. Plečnik pa objavlja posrečen načrt izgradbe mostu ter ureditve Marjinega trga v Ljubljani; v prilogi imamo Plečnikovo študijo regulacije Ljubljane in okolice. V poslednji številki je priobčil Ložar z reprodukcijami opremljeno studijo o Jakopiču, ki je vrlo važno dopolnilo Jakopičevemu zborniku, kajti v zborniku ni nobeden ocenil Jakopičevega dela s čisto slikarskega stališča. Dr. Jana Blahoslava Čapka članek o češkoslovaški književnosti v prvem desetletju svobode se razteza čez obe poslednji številki Doma in sveta ter nam tudi nazoren pregled bujno razvijajočega se češkoslovaškega slovstva v poslednjem času. — Poleg že omenjenih Jakopičevih del sta reproducirani dve Mežanovi mariborski impresiji ter dve plastiki Petra Lobode. Informativni del je pester in bogat, vendar bi si v ocenah želeli časih več tolmačenja in manj kritike.

8. 3.

Slovenski preporod pod Francozi. Inavguralna disertacija. Spisal Janko Tavces. 1929. 52 strani. — Kratko, a zelo temeljito delo, s katerim se mora seznaniti vsak, kdor hoče razumeti zgodovino slovenskega naroda in razvoj njegove kulture v samobitnosti.

Osem jugoslovanskih narodnih pesmi izide v kratkem v založbi Slovenskega knjigarne v Ljubljani. Priredil jih je za srednji glas s spremljevanjem klavirja Zorko Prelovec in sicer: 1. Bom šel na planince. 2. Ti si urce zamudila. 3. Moja kosa je križavna. 4. Hribčki ponizajte se. 5. Ena ptička pri letelu. 6. Pa so fantje proti vasi šli. 7. Ljuba si pomlad zelena. 8. Spomlad prav lušno je. — Povpraševanje po priredbah narodnih pesmi za glas in klavir je bilo vedno veliko, tembolj, ker so pri nas slične zbirke silno redke. Po teh osem priložnosti, pa vendar učinkovito prirejenih pesnih bodo naši pevci in pevke z veseljem segli. Služile jim bodo za javne nastope, pa tudi za petje doma, v družini. Kadar zbirka izide, bomo v listu objavili.

Gospodarstvo

Produktna borza v Skoplju. Skopljanska Trg. in ind. zbornica je že leta 1927 izdelala statute in uzanice za produktno borzo. Ta statut je trgovinski minister odobril 10. sept. lani, uzanice pa 23. febr. t. l. Dne 9. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor borze, katerega se je udeležilo orkog 70 članov. Za predsednika borze je bil izvoljen industrijalec Tasić. Stvorile so se že sekcije in borzno razso-dišče.

Bolniška blagajna »Merkurja« je štela dne 1. marca t. l. 13.000 članov napram 10.988 članom dne 1. julija 1928. Dohodki blagajne so znašali 9.6. izdatki pa 9.1 milj., tako da je izkazan pre-bitek v znesku 0.4 milj. Din. Tudi tu se vidi, da je uradniško zavarovanje aktivno in da se iz njega plačuje del deficita delavskega bolniškega zava-rovanja. 1927 je bilo prebitka samo 0.05 milj. Din.

Poštna hranilnica kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev dovoljuje »Zvezam kmet. zadrug« (»Svobodno združništvo«) in Oblastnim zadrugam direktije za poljedelski kredit lombardna posojila na delnice Privilegirane Kreditne Banke s 75% po obrestni meri 6% na leto, pod pogojem, da vrnejo dolžniki dolg v roku dveh let.

Zeleni vir, d. d. za izkoriščanje vodnih sil gorskega Kotarja, ki obratuje elektrarno v Skadru (1200 k. sil) predlaga zaključene račune za l. 1923 do 1928 in predlaga popolen odpis delniške glav-nice 5 milj. Din in vpis nove delniške glavnice v višini 2 milj. Din.

Konkurz je razglašen o imovini Skubitza Edmunda, trgovca v Gabrju pri Celju; prvi zbor upnikov 6. jul., oglasiti do 1. avg. ugotov. narok 5. avgusta.

Odprava konkurza: Cernetič Slavko, trgovec v Mariboru (prisilna poravnava).

Občni zbor: Jugoslovanske tekstilne tvorni-ce Mautner 5. jul. ob 11 v Ljublj. kred. banki; predlaga se tudi povišanje kapitala.

Borza

DENAR 21. junija 1929.

Današnji devizni promet je bil prav znaten. Tečaji so v glavnem ostali neizpremenjeni z izjemo Dunaja, ki se je uvrstil od 800.44 na 800.66; po-pustil pa je Newyork od 56.85 na 56.821. Narodna banka je intervenirala v devizah Berlin, Curih, London in Praga, dočim je bilo privatno blago za-ključeno v devizah Dunaj in Newyork.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

21. junija 1929.

	povpraš.	pon.	redni	sr. 20. VI.
Amsterdam	—	2287.50	—	—
Berlin	1356.50	1359.50	1358.—	—
Bruselj	—	790.68	—	—
Budimpešta	—	993.04	—	993.—
Curih	1094.40	1097.40	1095.90	1095.90
Dunaj	799.16	802.16	800.66	800.44
London	275.71	276.51	276.11	—
Newyork	56.72	56.92	56.82	—
Pariz	—	222.66	—	222.79
Praga	168.25	169.05	168.65	168.66
Trst	—	297.90	—	297.95

Zagreb. Amsterdam 2287.50 bl., Berlin 1356.50 do 1359.50, Budimpešta 991.54—994.54, Dunaj 798.16 802.16, Curih 1094.40—1097.40, Newyork 56.73 do 56.93, London 275.71—276.51, Pariz 222.66 bl., Trst 296.84—298.84, Praga 168.25—169.05.

Belgrad. Berlin 1356.50—1359.50, Budimpešta 991.54—994.54, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 799.16—802.16, London 275.51—275.71, Pariz 221.66—223.66, Praga 168.25—169.05, Trst 297.90 do 299.90.

Curih. Belgrad 9.1275. Berlin 123.975, Budim-pešta 90.55, Bukarest 3.065, Dunaj 73.025, London 25.195, Madrid 73.40, Newyork 519.65, Pariz 20.31, Praga 15.3825, Sofija 3.75, Trst 27.185.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.5025, (valuta) 12.485, v Londonu 276, v Pragi 59.37.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 170 bl., Ljublj. kreditna 123 den., Prashediona 850 den., Kred. zav. 170 den., Vevče 125 den., Ruše 275—280, Kranj. ind. 260 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 403—405, kasa 403—405, termini: 6. 403—405 (405), 7. 407—408.50 (409), 8. 409—413, 12. 423.50—425, 7% inv. pos. 84.50, agrari: 51 b. — Bančni pap.: Hipo 202 do 203, Poljo 15.50—16, Hry. 50 d., Kred. 98 d., Jugo 82—83 (82), Lj. Kr. 123 d., Medjun. 55.50 d., Nar. 7800—8100, Prashed. 851.50—857.50, Srpska 151 d., Zem. 130 d. — Ind. pap.: Guttman 200—205 (205), Slavonia 190 b., Slaveks 105 d., Danica 128 b., Drava 410 b., Sečerana 431—438, Brog. vag. 142.50 d., Union 465—480, Isis 20 b., Ragusea 500 d., Trbovlje 497—503, Vevče 125 d., Nar. šum. 25—35, Piv. Sar. 215 b.

Belgrad. Narodna banka 7800, 7% inv. pos. 83.75—84, agrari 59—53.50, vojna škoda 404.50—405, 6. 406.75.

Dunaj. Don. sav. jadr. 81.55, Wiener Bank-verein 22.10, Bodencredit 100.40, Creditanstalt 53, Escomptges. 21.40, Union 24.85, Aussiger Chemi-sche 247.75, Guttman 24.75, Slavonia 19.75, Mun-dus 173.50, Alpine 40.15, Trbovljska 61.25, Kranj. ind. 33.10, Prager Eisen 430.50, Leykam 6.65, Rima Murany 111.75.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: en vagon pragov in trije vagoni jelovih desk, skupaj štirje vagoni. Tendence neizpremenjena.

Žito

Proti vsakemu pričakovanju so se tečaji za pšenico v Ameriki zopet izboljšali, tako da mo-remo imenovati dviganje cene, ki se tekom tega tedna v Čikagi precej jako izvršuje, skoro že hoso. Pri nas je našla seveda nova tendenca odjeka in postajajo ponudbe pšenice vedno manjše, zlasti zato, ker Srbija zelo živahno kupuje. Cena je po-skočila od 210 na 212.50 do 215, bačka nakladalna postaja. — Tudi za koruzo se je pod tem vplivom položaj nekoliko izboljšal ter velja bačka in srem-sko blago 227.50—230 nakladalna postaja. Promet v pšenici je srednji, dočim je v koruzi manjši. — Za pšenično moko, je ostala cena neizpremenjena, dočim je za pšenične otrobe padla na 140—145 bačka in srem-ska nakladalna postaja.

V Ljubljani notiraje: Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post. plač 30 dni, dob. prompt): pšenica bč. promptna 255.50—257.50, bč. junij 260.50—262.50, julij, av-

gust, september 300—302.50, Koruza ml. tar. 372.50 do 285, nav. vozn. 280—285, ječmen bar. piv. 68 do 69 kg 315—317.50, bč. 68—68 kg 290—292.50, oves bč. 275—277.50, moka 0 g raz. bl. fko. Ljub-ljana 370—375.

Zaključen je bil en vagon pšenice. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bč. 207.50—212.50, bn. 210 do 215, sr. 210—212.50; koruza bč., bn., sr. 225—225.50; moka 0 g 307.50—315, 2 287.50—295, 5 277.50—280, 6 272.50—275, 7 257.50—265, 8 172.50 do 180; otrobi bč. 130—140. — Tendence nespre-menjena. Promet: 29 vagonov pšenice, 13 koruze, 7 moka.

Budimpešta. Tendence utrjena. Pšenica: okt. 22.90—22.76, zaklj. 22.76—22.78, marec 24.80—24.77, zaklj. 24.76—24.77; rž: okt. 18.10—18.15, zaklj. 18.13—18.14, marec 19.80—19.77, zaklj. 19.73—19.75; koruza: julij 23.78—23.90, zaklj. 23.89—32.01, maj 18.80—18.85, zaklj. 18.85—18.86.

Živina

Na mariborski svinjski sejem 21. t. m. je bilo pripeljanih 234 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 150—180, 7—9 te-dnov 200—235, 3—4 mesece 280—420, 5—7 mese-cev 550—670, 8—10 mesecev 700—850, 1 leto 950 do 1200; 1 kg žive teže 10—12.50, 1 kg mrtve teže 16—17.50 Din. Prodanih je bilo 207 svinj. Kupčija je bila živahna.

Sport

TURNIR ZA JNS.

Tekmujejo Primorje, Ilirija, Hermes, Slovan.

LNP izvede v nedeljo 23. t. m. na sportnem prostoru SK Ilirije nogometni turnir v korist JNS, ki se ga udeležijo s svojimi kompletnimi I. moštvi klubi Primorje, Ilirija, Hermes in Slovan, torej trenutno najboljša štiri moštva Ljubljane. LNP je raz-pisal za to tekmovalno poseben srebrni pokal, ki postane trajno last zmagovalca.

Tekme so bile izrebrane v naslednji razvrstitvi: ob 17 Ilirija:Slovan, ob 17.45 Primorje:Hermes, ob 18.30 finale med zmagovalcem.

Vsaka tekma traja 45 minut, t. j. polovico igralnega časa. Ob nedoločenem izidu se bo žrebalo; edino, ako bi ostal finale neodločen, se podaljša igra najprej za dvakrat 10 minut in se šele nato event. žreba.

Favorita za finale sta pač tudi tokrat Ilirija in Primorje, čeprav skrajšani igralni čas obeh te-kem I. kola znatno poveča šanse, ki bi jih imela Slovan in Hermes v normalnem igralnem času. Po vsej verjetnosti bo publika v nedeljo torej prisostvo-vala zanimivi, odlični borbi za pokal med Pri-morjem in Ilirijo. — Vsi klubi so obvezani nasto-piti s kompletnimi I. moštvi. Glavna tekme Ilirija in Primorje bosta postavila v glavnem isti team kot za nedavno prvenstveno srečanje, Ilirija je do-bila z Unterreiterjem celo ojačenje.

SLUŽBENE OBJAVE LNP.

(Iz seje posl. odbora 19. VI. 1929.)

Služba za turnir v korist JNS, ki se vrši v nedeljo 23. t. m. ob 17 na prostoru SK Ilirije: bla-gajna g. Kovač in SK Ilirija, rediteljstvo g. Jesih in po 3 reditelji vsakega kluba, biljeterje postavi LNP; nastop službe ob 16.30. Razvrstitev tekem: ob 17 Ilirija:Slovan, ob 17.45 Primorje:Hermes, ob 18.30 finale; klubi se nujno pozivajo, da nastopijo točno ob določenem času.

Prvenstveni tekmi Elan:Grafika je določil po-slovni odbor na 14. VII. (v Novem mestu) in 21. VII. (v Ljubljani); potne stroške nosi vsak klub sam, za točno izvedbo tekem odgovarja klub prireditelj, t. j. v Novem mestu SK Elan in v Ljubljani SK Grafika.

Posl. o. je verificiral prvenstveni tekmi Gra-fika:Natakari 1:1 in Maribor rez.:Svoboda rez. 3:0 p. t. ter odobril prijateljske tekme Zelezničar:ZAK, Subotica 23. t. m. v Mariboru, Maribor:VSK 23. t. m. v Varaždinu in Zelezničar:Vilacher SV 7. VII. v Mariboru.

Verificirani so bili naslednji igralci: s pravico nastopanja dne 28. t. m. za SK Ra-pid: Franjez Anton, Turk Slavko, Turk Mirko; za SK Zelezničar: Zach Ivan; za SK Grafika: Kolarič Evgen, Sterle Maks, Tomšič Anton; za SK Svoboda, Ljubljana: Drnovšek Milan, Dolinar Milan, Marin-šek Venceslav, Brvar Stanislav, Košmerl Josip; za ZSK Hermes: Bizovičar Ivan;

s pravico nastopanja dne 21. decembra t. l. za SK Zelezničar: Heller Ivan.

Predčasen nastop v prijateljskih tekmah v smi-slu § 10. o. p. je dovolil posl. o. z današnjim dnev-igralcem Unterreiter Josip, Venko Albert (oba SK Ilirija) in Heller Ivan (SK Zelezničar). Izjemen pred-časen nastop dne 23. t. m. v turnirju za JNS se dovoli igr. Bizovičarju Ivanu (SK Hermes).

Službeno iz LNP. Stranski sodniki za jutrišnji turnir na prostoru SK Ilirije ob 17 so: za prvi dve

Po šahovskem svetu

Na Dunaju so otvorili 26. aprila t. l. šahovski dom. Pri tej priliki sta igrala dr. Em. Lasker in P. M. Liszt najmočnejše (brez posvetovanja in eno-časno) simultansko produkcijo proti 44 nasprot-nikom. Od teh sta dobila 34 partij, 8 je bilo remis in le 2 sta izgubila. Na drugem mestu prinašamo eno izmed najlepših partij iz te simultanske predstave.

Vsled nepričakovanih tehničnih ovir se šahovska tekma po radiu med Ljubljano in Belgra-dom preloži na jesen. V jeseni prične Radio od-dajna postaja v Ljubljani tudi z rednimi teden-skimi predavanji o šahu.

Lokalni šahovski turnir za ljubljansko prven-stvo odnosno moštverstvo se je odgodil na poznejši čas, ker ni bilo dovolj prigašenih igralcev. Ta turnir, za katerega glavno nagrado je prispevalo tudi uredništvo »Slovenca«, se bo vršil v jeseni in bomo o tem pravočasno poročali.

Priprave za obnovev Slov. šahovske zveze so v polnem teku in upa se, da se bo vršila prva skupščina že v septembru. Klubom bo dana tu pri-lika, da odstranijo vse, kar je dosedaj oviralo uspe-šen razvoj šahovske organizacije in da jo povedejo naprej, da bo našla priznanje ne samo pri Jugoslov. šahovskem savezu, namreč tudi v inozemstvu. Ker ravno z inozemstvom, posebno z Avstrijo namerava Slov. šahovska zveza vpostaviti čim večje prijateljske odnose. Da se to izvrši, potreben je skupen nastop slovenskih šahovskih klubov. Uspešno delo-vanje saveza je mogoče tudi samo takrat, kadar bodo klubi v živahnejši medesebojni zvezi, to se bo pa zgodilo, kadar bo v vsaki pokrajini šahovski podsavez ali pokrajinska zveza te medesebojne stike pospeševala. Tudi Cehi n. pr. so svojo Jedno-to razdelili na šahovske župe in njihovo sledilo priča, kako živahno šahovsko življenje je sledilo baš vsled te ureditve. Vse slovenske šahovske klube pozivamo, da čimprej prijavijo svoje mišljenje o nameravanem poizvetju slovenske šahov-ske zveze ter nam sporoče ime svojega delegata, ki ga žele poslati k tozadevnim skupnim razgovo-rom. Dopolne naslovite na naslov bivšega predsed-nika Slovenske šahovske zveze, Bogo Pleničarja, Ljubljana, Miklošičeva 10. Prijavijo naj se tudi eni klubi, ki so iz kateregakoli vzroka prestali delovati.

Rešitev problemov (dvopoteznikov).

Stev. 14.

1. Kf4—g5!

Stev. 15.

1. Te4 : f4!!

tekmi gg. Breskvar in Peče, za finale gg. Matko in Skalar. — Tajnik II.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes, v soboto ob 18 treniraj old boys-teams s Svobodo. Polnošte-vilno! — Postava moštva za jutrišnji turnir je raz-vidna v članski knjigi v »Evropi« in na oglasni deski v garderobi. — Načelstvo.

SK Ilirija, lahkoatletska sekcija. Danes, v so-boto ob 18 zelo važen sestanek lahkoatletske sekcije na igrišču. Pridite vsi, dnevni red: prihodnje tekme in drž. prvenstvo. — Načelstvo.

Turistika

Podružnica Slov. plan. društva v Radovljici javlja, da je pot skozi Drago, Lučevnike in preko planine Prevala na novo markirana. Vilfanova koča na Beguniščici je otvorena in z vsem dobro založena.

OPALOGRAPH edini razmnoževalec za raz-množevanje not, okrožnic, načrtov, vabil z zaščitno znamko »GLOBUS« dobite samo pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

Pouk brezplačen! Telefon 2980

Ali se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadljive, skeletne bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči, so posledice revmatičnih in protinskih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker bošicer bole-zen vedno bolj napredovala.

Ponudim Vam zdraviljenje s pijavo, ki bo ozdravila, razredčila vedno kisline, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takozvano splošno ali tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja zastonj!

Pišite mi takoj in prejeli boste ob založništva, ki jih imam v vseh deželah, popolnoma **zastonj** in franco poskušnjo s ponudnim navodilom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalersstr. Nr. 5. Abt. 16.

18. PARTIJA.

(Igrana na simultanski produkciji na Dunaju dne 26. aprila 1929.)

Beli: Dr. Lasker in Črni: Gineburg P. M. Liszt

(enočasno brez posvetovanja)

1. e2—e4	a7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	Lf8—b4
5. e4—e5	h7—h6
6. Lg5—d2	Sf6—d7
7. Dd1—g4	Lb4—f8
8. f2—f4	e7—c5
9. Sg1—f3	Sb8—c6
10. Ld2—e3	c5 : d4
11. Sf3—e4	a7—a6
12. Lf1—d2	Dd8—b6
13. 0—0—0	Th8—g8
14. Kc1—b1!	Db6—c7?
15. Sd4 : e6	f7 : e6
16. Dg4 : e6+	Sc6—e7
17. Sc3 : d5	Dc7—a5
18. Sd5 : e7	Sd7—c5
19. De6 : g8	Lc8—e6
20. Le2—h5+	Ke8 : e7
21. Le3 : c5+	Da5 : c5
22. Dg8—h7	Dc5—c4
23. b2—b3	Dc4—f4
24. Dh7—d3	Df4 : e5
25. Lh5—g4	in črni se preda!

19. PARTIJA.

(Igrana v New Yorku, na eni strani [črni] kot posvetovalna partija.)

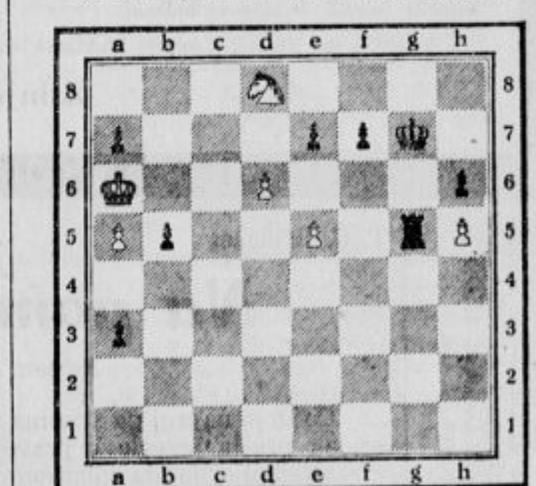
Beli: Aljechin Črni: Meyer in Samuels (posvetovalno)

1. Sg1—f3	d7—d5
2. b2—b3	Sg8—f6
3. Le1—b2	Lc8—f5
4. d2—d3	e7—e6
5. g2—g3	Sb8—d7
6. Lf1—g2	e7—e6
7. 0—0	Dd8—c7
8. c2—c4	Lf8—e7
9. Sb1—c3	Ta8—d8
10. Dd1—c2	0—0
11. e2—e4	d5 : e4
12. d3 : e4	Lf5—g6
13. Ta1—d1	e6—e5
14. Sf3—h4	Tf8—e8
15. Sh4—f5	Le7—f8
16. h2—h3	Sd7—c5
17. g3—g4	Sc5—e6
18. Sc3—e2	Lf8—c5
19. Td1 : d8	Te8 : d8
20. Tf1—d1	Td8 : d1+
21. Dc2 : d1	h7—h5
22. Dd1—a1	Sf6—d7
23. Sf5—h4?	Dc7—d6!
24. Kf1—f1	Dd6—d3
25. Sh4 : g6	f7 : g6
26. Kf1—e1	Lc5—b4+
27. Lb2—c3	Se6—d4!

in beli se preda! Lepa, močno igrana partija.

PROBLEM STEV. 16.

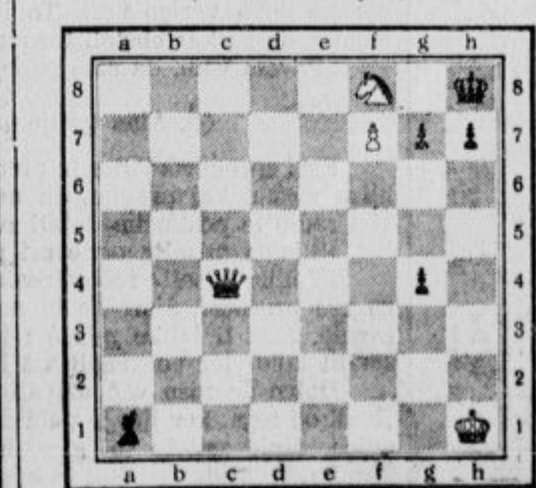
(Končnica od A. Troitzkyja, nagrajena s I. mestom na »Informalturnir des Schach Listok«.)

Beli na potezi napravi igro neodločno. Rešitev v naslednji šahovski rubriki.

PROBLEM STEV. 17.

(Od Samuel Lloydja.)

Mat v 3 potezah. Rešitev v naslednji šahovski rubriki.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Prodajalka

mešane stroke, z daljšo prakso, trgovsko šolo ter zmožna vsakega dela v trgovini. Želi premeniti mesto. Cenj. ponudbe na »Slovenca« pod »Vestna in poštena« št. 6719.

Trgovska pomočnica

prav pridna, z lepimi spricavali, zmožna vodstva manjše trgovine ali podružnice, želi službo z julijem ali avgustom kje na deželi; vajena je tudi gospodinjstva. Dopise na »Slovenca« pod »Pridna in poštena« 6632.

Mizar

z večletno prakso in obrtno šolo išče službo. Cenj. ponudbe na »Slovenca« pod »Zanesljiv« št. 6674.

Službodobe

Rabim

6 gozdnih delavcev za takojšnji nastop. Teršek Ignac, Radeče pri Zidanem mostu.

Odvetniškega kandidata

sprejme dr. Ivan Sajovic, odvetnik, Kočevje.

Trgovski pomočnik

železninar, se kot skladiščnik oziroma potnik sprejme. — Ponudbe na »Slovenca« pod št. 742.

Učenca

za stavbno ključavničarstvo sprejemam takoj. Jožef Grajzar, Valburga — Smlednik.

Zdrava deklica

močna, poštena (začetnica), za čez dan, se išče za takoj. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6782.

Gospo ali gospodično

s perfektnim znanjem slovensko-hrvatsk. in nemškega jezika v govoru in pisavi ter vajeno vseh pisarniških poslov, išče mo za nastop službe s 1. julijem 1929. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in delovanja je poslati na »Upravo vlastelinstva graščine Mokrice«, pošta Jesenice na Dolenjskem.

Učenca

za pekarsko obrt sprejemam. Biti mora zdrav in močan. Hrana in stanovanje pri mojstru. Drugo po dogovoru. Karol Bele, pekarski mojster, Rožna dolina c. II št. 14, p. Vič.

Vajenca

s primerno šolsko izobrazbo in lastno oskrbo, se sprejme takoj za manufakturno trgovino v Ljubljani. Ponudbe pod »Pridnost« na upravnitvo »Slovenca«.

Učenka

za trgovino z mešanim blagom, se išče. Biti mora velika, močna in dobra računarica. Hrana in stanovanje v hiši. M. Pokovce, Ribnica, Dolenj.

Prodamo

Puhasto perje

kg 38 Din. razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemička čistilna perila, Zagreb, Ilica 82.

Motorno kolo

dobro, s prikolicco, poceni prodam, 8 HP 3 brzine, cena 11.000 Din. — Ogleda se v mehanič. delavnici R. Perdan, Celje.

Pletilni stroj

nov, znamke »Popp« 10/80 prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 6775.

Stavbna parcela

se prodaja v Rožni dolini. — Cesta VIII št. 22.

Motorno kolo

znamke B. S. A., čisto dobro ohranjeno, zaradi bolezni naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Motorno kolo« št. 6739.

Lokomobila

Kdo posodi ali proda prevozno parno lokomobilo s približno 30 HP. Ponudbe na naslov: Franc Dolenc, les. ind., Predvor nad Kranjem.

Kupimo

Hlode

hrastove, od 20 cm naprej, kupi vsako množino parna žaga. V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom.

Bukova drva

1. vrste kupujem v malih in večjih količinah. Ponudbe na poštni predal 299, Zagreb.

Kupim vsako množino

otrobnatih vreč

Ponudbe in ceno poslati na Anton Polanc, valjčni mlin, Radeče pri Zidanem mostu

Pouk

Šoferska šola

oblastveno konces. I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova 52. Praktične vožnje z modernimi avtomobili, teoretičen pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Prihodnji redni tečaj prične 1. julija t. l.

Dijaki

Dijakinja

se sprejme na stanovanje in hrano. Maribor, Potrebška cesta 9.

Razno

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24. Veletrgovina z žitom

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjavi očesa! Varsvetna znamka V zalogi v lekarnah in drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavne zaloge M. Hrtnjak, le-karnar, Šišak.

Kartiole

se dobe poceni na Glavnem trgu in v vrtnariji Josipa Wallner, Maribor, Koroška cesta 77.

Slavonsko slivovko

pristno, naravno — ima naprodaj pecara rakije, slivovice in konjaka. Glede cene se treba obrniti na Milan Mimic i sin, Okučani.

Čajno maslo

vedno sveže, prvovrstno, kupite zelo ugodno v špicerijski trgovini Julij Zupan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 35.

Kokosovi - mandeljevi in čokoladni poljubčki!

'Amareti' spec. 'Vika' na drobno na debelo

Josip Vitek

Ljubljana, Sv. Petra c. 13

Drva za kurjavo

(odpadki od žage) v vsaki množini, se dobe pri:

IVAN ŠISKA,

parna žaga in tovarna parketov, Ljubljana, Metelkova ulica 4.

Ažurira in entla

takoj Matek & Mikeš, Ljubljana - Dalmatinova 13. Vezanje oblek. Predtiskani stenski prti 10 D.

Izjava.

Podpisni izjavljam, da nisem družabnik g. Klančarja, kleparja. Dolenjska cesta 38

Josip Elikan

krovski mojster — Orlova ulica 17.

FEBRUUM APARAT

Znojenje nog, trdo kožo, ozeblino, svrab in pekoče podplate in kurje oči izleči v 2-3 dneh
patentiran v vseh kulturnih državah.
Cena Din 50 po poštne povzetju Din 56.
Glavno skladišče za Jugoslavijo:
Štera Salvator apoteke, Osijek i.
»amor je treba tudi poslati naročila

Birete, šemise

talarje in druge obleke za veleč. duhovščino izdeluje solidno in po zmernih cenah, ter se priporoča Fr. Himmereich, kroj. mojster, Ljubljana, Pred škofijo št. 9. — Na željo se pošlje tudi po pošti.

Ariel motocikle

230, 500 in 550 cm de Luxe opremljene z električno Lucas razsvetljavo in števcem prodajamo po brezkonkurenčnih cenah 17.000, 21.000 in 23 tisoč Din. — Jugovavto, Ljubljana, Dunajska 36.

Mlinske valje

prevzemamo na ostrenje in brušenje, — Čakovečki paromlin i munjara d. d., Čakovec.

NAJBOLJŠE KOSILNICE

»DERING

NEW IDEAL«

dobite v železnici

FRANC STUPICA

v Ljubljani

Gospodstvska cesta št. 1

Stanovanja

Stanovanje

v Mariboru, 1 do 3 sobe, išče štiričlanska uradniška družina — takoj. Ponudbe na Edo Gnišek, Maribor, Krekova ul. 5.

Soba

s posebnim vdomom, pri postaji št. Vid-Vižmarje, za eno ali dve osebi, se takoj odda. — F. Bitenc.

Posestva

Dve hiši

Malo hišo v Ljubljani - kupim. Hišo tik farne cerkve, z nekaj zemljišča na deželi, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6658.

Manjše posestvo

v bližini škofje Loke ali Vrhnike, primerno za slikarsko obrt, kupi V. Vassel, Rimske Toplice.

Hišo

pripravno za trgovino in gostilniško obrt, na prometnem kraju, v bližini mesta, tudi na deželi, v bližini železnice, z nekoliko ha zemlje in vrtom, kupim ali vzamem v najem z vsem inventarjem. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 6764.

Obrt

Delikatesna trgovina

se prodaja. Maribor, Gosposka ulica 5. Informacije v trgovini.

Steklarska trgovina

v prometnem mestu, se prodaja zaradi družinskih razmer. Naslov v upravi pod št. 6705.

Objave

Odda se košnja

trave in otave na travniku »Volar« pri gostilni »Mokar« na Ižanski cesti v nedeljo, dne 23. junija ob 2 popoldne. Sestanek pri imenovani gostilni.

OGLAŠUJTE V

»SLOVENCU«

Kopljí se v peni „Peng“

švedska original. Osmoss penastá kopeli je po iznajdbi dr. doc. J. Tullgren, glavnega zdravnika Marijine bolnice v Stockholmu kakor tudi po izjavah drugih evropskih in ameriških zdravniških kapacitet

najidealnejša kopel za shušanje

Moderni tip človeka je vitkost. Jemljite Peng-kopeli, rešili se bode nepotrebne teže in dobili mladeniško svežost ter si

okrepili svoje prenapete živce

Po zdravniškem potrdilu popolnoma neškodljivo za srce, ledvice in splošno zdravje. — Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Kjer bi ne bilo dobiti, tja pošlje en zavoj »Penga« proti predplačilu Din 42— franko generalno zastopstvo:

Parfumerija „Luxol“ Veliki Bečkerek št. 41

Vnajem

Dva trgovska lokala

se oddata s 1. julijem v Kopitarjevi ulici, pritličje. Poizve se v »Slov. banki«, Ljubljana, Krekov trg 10.

Prireditve

Kam pa kam?

Na kresni večer vsi na Rožnik h koncertu in na dobro kapljico. Za udeležbo se priporoča — »Rožnik«.

Najboljše Najprijetnejše Najzanesljivejše

sredstvo za čiščenje ŽELODCA in ČREV za OTROKE in ODRASLE je

PRAŠEK

MAGNA
PURGA

ker čisti brez BOLEČIN — je prijetnega okusa ter obnem osvežuje in desinficira ŽELODEC in ČREVA in s tem preprečuje težja OBOLJENJA.

Ako redno jemljete po vsakem obedu na špici noža v pol čaše vode prašek MAGNA, Vam pospešuje PREBAVO in preprečuje ZAPRTJE.

Odstranjuje

preobilno kislino v želodcu, neprijeten duh iz ust, pehanje, vzdigovanje, go-rečico.

Zdravi

katar ŽELODCA, katar ČREV, bolezni JETER, krče v želodcu, hemeroide, tvore v želodcu.

Dobite ga v vseh lekarnah: 1 zavoj s točnim navodilom 4 Din ali naročite na naslov: LABORATORIJ „ALGA“, Sušak in priložite pismu 20 Din ali v znamkah za 5 zavojev.

Zahvala

Vsem, ki ste izkazali zadnjo čast našemu ljubljensmu so-progu, očetu in bratu, gospodu

Rafaelu Žvoklju

izrekamo svojo srčno zahvalo, posebno pa onim, ki so pokojnika tolažili v njegovi bolezni.

Vrhpolje pri Vipavi, Kamnik, Ljubljana, dne 20. junija 1929.

Žalujoči ostali.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

Odidejo naprej pa strmina ne le da se ni znižala, ampak prešla je celo v prave čeri.

»Najbolje bo, da splezamo naravnost na vrh tega grebena,« predlaga profesor, »potem bomo pa na oni strani gotovo spet zagledali cesto.«

Toda ko so pozno popoldne vsi izmučeni prišli na vrh grebena, ni bilo o kaki cesti ne duha ne sluha; niso videli drugega kot globoko, divjo dolino, onkraj nje pa novo verigo čeri. To jim je tako zelo vzelo pogum, da so kar obstali ter strmeli v dolino.

»Povem vam, da smo se izgubili,« reče Andy.

62. Alan pošlje navodila.

Prvi spregovori Jim in predlaga: »Gotovo smo že blizu mesta. kaj pravite, ali ne bi kazalo, da postavim radio in poskusim dobiti zvezo z Uptonom?«

»Sijajna misel!« odgovori profesor gorko.

»Velika misel!« reče Greg. »Samo to želim, da bi ga res priklical, Jim! To bi nas rešilo iz prav grde zagate. Sam ti lahko pomaga in drugi bomo pa postavili tabor ter poskrbeli, da izbrskamo kak živež.«

Dolgo že niso več uživali hrane omikancev ter živeli od tega, kar jim je dala dežela: jedli so papige, opice, divje sadeže in jajca. Ker sta jim pomagala Zambo in Andy, so bili rekdokaj lačni. Tukaj na tem slemenu pa ni bilo ne ptic in opic, pa tudi ni-

kakršnih sadežev ne in kazalo je, da bodo šli lačni k počitku. Tedaj pa je, prav ko se je stemnilo, prišel nazaj Zambo, preko rame pa mu je bingljala ostudna žival.

»Kaj ste pa prinesli?« vpraša Greg. »Krokodila?«

»To gvana,« pravi Zambo in žival odloži. »On dober.«

»Videti ni,« se odreže Greg. »Vendar pa sem preveč lačen, da bi hotel biti izbirljen.«

Pokazalo pa se je, da je igvan,³¹ ki je bil skoraj pet čevljev dolg, mnogo boljši kakor pa je bil videti. Meso je bilo skoraj tako kakor pri piščancu in bilo ga je dosti za vse. Ko so tako povečerjali, so se potutili bolje in Jim, ki je že prej postavil svoj radio, se zdaj vrne k njemu in prične klicati. Pa odgovora ni dobil in tako je sedel in sedel, da je že skoraj zadremal, ko prično naenkrat tipkati črke dobro znane gesla TLS.

»Ga že imam!« vzklikne Jim! nato pa, ko so se vsi zbrali okoli njega, dvigne roko, naj molčijo.

Profesor mu pomoli kos papirja in svinčnik, Jim pa prične brzojavke beležiti.

»Ali te sliši?« vpraša Sam.

Jim prikima ter nadaljuje: zdaj pošilja zdaj sprejema. Vsak list papirja, ko ga je popisal, izroči profesorju. Preteklo je skoraj pol ure, preden je snela slušala in pogovor zaključil.

»Povejte jim, prosim,« reče profesorju.

»Gotovo, Jim,« odgovori profesor. »Najprej pa se ti moram iz srca zahvaliti, da si hotel svoj aparat

³¹ Igvan, legvan je vrsta užitnih kuščarjev.